

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga

**Ársreikningur
2019**

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra	2-6
Áritun óháðs endurskoðanda	7-8
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2019	9
Efnahagsreikningur 31. desember 2019	10
Sjóðstreymi ársins 2019	11
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019	12-14
Skýringar	15-37
Kennitölur	38-41
Deildaskipt yfirlit	42-55

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda.

Sjóðurinn er sameignarsjóður og starfar í þremur deildum, A deild, V deild og B deild. B deild skiptist í sjö réttindasöfn þ.e., Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (Esh), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar (Lsh), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN), Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV), Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER) og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK).

Sjóðurinn annast jafnframt rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar.

Sjóðfélagar og iðgjöld

Sjóðfélagar, þ.e. einstaklingar sem eiga réttindi í sjóðnum óháð því hvort þeir hafa greitt iðgjald á árinu eða þegið lífeyri, voru 105.107 í árslok 2019, samanborið við 100.922 í upphafi árs.

Alls greiddu að meðaltali 18.548 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins (2018: 17.692) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	13.772	4.589	186	18.548
2018	12.892	4.583	217	17.692
Breyting	+6,8%	+0,1%	-14,1%	+4,8%

Iðgjöld án aukaframlaga námu 14.156 m.kr. á árinu 2019 (2018: 12.811 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	10.842	3.175	140	14.156
2018	9.780	2.878	153	12.811
Breyting	+10,9%	+10,3%	-8,5%	+10,5%

Iðgjöld samtals námu 16.422 m.kr. á árinu 2019 (2018: 14.547 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	11.072	3.233	2.117	16.422
2018	9.885	2.926	1.736	14.547
Breyting	+12,0%	+10,5%	+21,9%	+12,9%

Upplýsingar um fjölda sjóðfélaga og iðgjöld fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Lífeyrisþegar og lífeyrisgreiðslur

Að meðaltali fengu 7.862 einstaklingar greiddan lífeyri frá samtryggingadeildum sjóðsins á árinu 2019 (2018: 7.136) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	4.846	1.243	1.773	7.862
2018	4.306	1.144	1.686	7.136
Breyting	+12,5%	+8,7%	+5,2%	+10,2%

Greiddur lífeyrir nam 6.621 m.kr. á árinu 2019 (2018: 5.672 m.kr.). Hann skiptist milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	3.500	303	2.817	6.621
2018	2.859	248	2.564	5.672
Breyting	+22,4%	+22,3%	+9,9%	+16,7%

Upplýsingar um fjölda lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Fjárfestingatekjur og rekstrarkostnaður

Hreinar fjárfestingatekjur námu 23.440 m.kr. á árinu 2019 (2018: 12.906 m.kr.). Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunarkostnaður, nam 524 m.kr. (2018: 512 m.kr.), sem jafngildir 0,2% af meðalstöðu eigna (2018: 0,2%).

Meðalfjöldi stöðugilda á árinu var 25,5 (2018: 25,7). Launagreiðslur voru alls 314 m.kr. (2018: 308 m.kr.) og launatengd gjöld 88,6 m.kr. (2018: 77,8 m.kr.). Orlofsskuldbinding var 34,6 m.kr. í árslok 2019 (2018: 25,1 m.kr.).

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Heildareignir og hrein eign til greiðslu lífeyris

Heildareignir sjóðsins námu 249.497 m.kr. í árslok 2019 (2018: 216.996 m.kr.) og skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	197.418	36.783	15.296	249.497
2018	171.830	30.565	14.602	216.996
Breyting	+14,9%	+20,3%	+4,8%	+15,0%

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 249.103 m.kr. í árslok 2019 (2018: 216.386 m.kr.) og skiptist milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	197.196	36.742	15.166	249.103
2018	171.484	30.503	14.399	216.386
Breyting	+15,0%	+20,5%	+5,3%	+15,1%

Upplýsingar um heildareignir og hreina eign til greiðslu lífeyris fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Ávöxtun

Nafnávöxtun á árinu 2019 var 10,4% (2018: 6,2%) sem samsvarar 7,5% raunávöxtun (2018: 2,9%). Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára var 5,0% og meðalraunávöxtun síðustu 10 ára var 4,3%. Nafnávöxtun skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Nafnávöxtun	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	10,3%	10,3%	10,4%	10,4%
2018	6,3%	6,3%	4,7%	6,2%

Raunávöxtun skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Raunávöxtun	A deild	V deild	B deild	Samtals
2019	7,5%	7,5%	7,6%	7,5%
2018	3,0%	3,0%	1,4%	2,9%

Vísitala neysluverðs hækkaði úr 460,5 í 472,8 eða um 2,7% á árinu 2019.

Tryggingafræðileg úttekt

Á árinu 2018 samþykkti Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga nýjan reiknigrundvöll fyrir mat eftirlauna- og örorkuskuldbindinga fyrir íslenska lífeyrissjóði. Grundvöllurinn er byggður á athugun sem náði til allra íslenskra lífeyrissjóða og er ýmis nýmæli að finna í útreikningsaðferðum. Má þar nefna að endurhæfing öryrkja er metin beint og einnig er gert ráð fyrir mismundandi lífslíkum öryrkja og annarra sjóðfélaga. Þá eru lífslíkur metnar eftir reynslu sjóðfélaga lífeyrissjóða en ekki þjóðarinnar allrar. Tekið var mið að dánarreynslu árunum 2010-2014 og örorkureynslu árunum 2011-2016. Grunnurinn var uppfærður árið 2019 með tilliti til breytinga á dánarreynslu þjóðarinnar frá árunum 2010-2014 til árunum 2014-2018. Fjármálaráðuneytið hefur gefið grunninn út í þessari mynd sem staðalforsendur fyrir tryggingafræðilegar athuganir.

Lífslíkur eru því nú metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en áður hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður.

Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrissjóðs og að reynslu sjóðsins af nýgengi örorku. Fyrir Brú leiddi nýtt mat í ljós hærri örorkutiðni í A og V deild en áður hafði verið sem hækkaði mat á örorkuskuldbindingum sem og eftirlaunaskuldbindingum. Í B deild er nýgengi örorku lægra en í eldri forsendum sem lækkaði mat á örorkuskuldbindingum en mat á eftirlaunaskuldbindingum hækkaði.

Tryggingafræðileg úttekt er gerð sérstaklega fyrir hverja deild sjóðsins og undirliggjandi réttindasöfn. Við úttektina er miðað við að raunávöxtun eigna verði 3,5% á komandi árum. Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu er að finna í sérstöku yfirliti fyrir hverja deild og réttindasafn fyrir sig og í skýringu 38.

Heildarskuldbinding og hlutfall heildareigna umfram heildarskuldbindingu skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild			
2019	-14.071	-4,1%	-1.876	-2,2%	-11.695	-20,1%
2018	-15.144	-4,9%	-860	-1,2%	-12.555	-21,7%

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Tryggingafræðileg úttekt á lífeyrisaukasjóði A deildar

Við breytingu á A deild var innheimt framlag í lífeyrisaukasjóð frá launagreiðendum en lífeyrisaukasjóð er ætlað að standa undir jafnri ávinnslu réttinda. Sjóðurinn er hluti af hreinni eign A deildar og ávaxtast með sama hætti og aðrar eignir deildarinnar.

Til grundvallar færslum úr lífeyrisaukasjóði er árlega reiknuð breyting á skuldbindingu miðað við jöfn réttindi annars vegar og breytingu á skuldbindingu miðað við aldursháð réttindi hins vegar. Mismunurinn þar á milli er framlag ársins. Á árinu 2018 hækkuðu þær færslur verulega vegna breytinga á töflum um lífslíkur og örorku.

Breytingar á reiknigrundvelli fyrir tryggingafræðilega úttekt hafa einnig neikvæði áhrif á tryggingafræðilega stöðu lífeyrisaukasjóðsins. Í upphafi þegar lífeyrisaukasjóðurinn var reiknaður var hvorki gert ráð fyrir breytingum á töflum um lífslíkur eða örorku né launahækkunum í framtíðinni. Stjórnendur og tryggingastærðfræðingur sjóðsins bentu á þessa vankanta í reikniverki lífeyrisaukasjóðsins í aðdraganda lagabreytinganna. Nánari upplýsingar eru í skýringu 40.

Stjórnarhættir

Stjórn og stjórnendur lífeyrissjóðsins hafa sett sér það markmið að hafa góða stjórnarhætti að leiðarljósi. Sjóðurinn hefur sett sér starfsreglur í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Við mótun stjórnarháttanna hefur stjórn sjóðsins stuðst við leiðbeiningar sem fram koma í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar hafa verið út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins.

Sjóðurinn fylgir leiðbeiningunum í meginatriðum en vikur þó að hluta frá þeim, einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði, til að mynda vegna atriða sem varða hluthafafundi og hluthafa.

Stjórn ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins og sér til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykktar sjóðsins. Stjórn skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem heyrir beint undir stjórn en hlutverk hennar er að aðstoða stjórn sjóðsins að uppfylla eftirlitskyldur sínar í tengslum við endurskoðun reikningskila, innra eftirlits, áhættustýringu. Frekari upplýsingar um stjórn, einstaka stjórnarmenn og stjórnarhætti er að finna í sérstakri yfirlýsingu stjórnar sem er birt á heimasíðu sjóðsins.

Áhættustýring

Stjórn sjóðsins hefur skipað áhættunefnd sem er undirnefnd stjórnar. Hlutverk hennar er að vera ráðgefandi fyrir stjórn við mótun áhættu- og áhættustýringastefnu, leggja mat á fyrirkomulagi áhættustýringar og virkni hennar, yfirfara áhættuskýrslur og eigið áhættumat.

Áhættustefna og áhættuvilji sjóðsins var yfirfarin á árinu 2019 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 11. mars 2019. Tilgangur með áhættustefnu er að tryggja að sjóðurinn hafi yfir að ráða tryggu eftirlitskerfi með áhættum í starfsemi sjóðsins. Stefnan byggir á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í leiðum til að greina, fylgjast með og takmarka áhættu í rekstri sjóðsins.

Áhætta í starfsemi er skilgreind til samræmis við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða. Nær áhættan bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Nánar er fjallað um áhættustýringu sjóðsins í skýringum 44-49.

Ábyrgar fjárfestingar

Fjárfestingarstarfsemi og ávöxtun eigna er hluti af starfsemi sjóðsins en heildareignir sjóðsins voru um 249 ma.kr. í árslok. Fjárfestingar sjóðsins taka mið af samþykktari fjárfestinga- og hluthafastefnu og stefnu um siðferðisleg viðmið.

Iceland SIF

Brú er meðal stofnaðila að Iceland SIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Tilgangur samtakanna er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrgra fjárfestinga og stuðla að aukinni umræðu um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Sjóðurinn er þátttakandi í starfi samtakanna en starf samtakanna hefur jákvæð áhrif á fjármagnsmarkaðinn í heild.

Hluthafastefna

Brú er langtímafjárfestir og hluthafastefna sjóðsins endurspeglar áherslur um góða og ábyrga stjórnarhætti. Sjóðurinn hefur sett sér viðmið um nýtingu atkvæðisréttar og birtir á heimasíðu sinni upplýsingar um ráðstöfun atkvæða í félögum sem skráð eru í Kauphöll Íslands. Á heimasíðu sjóðsins má finna upplýsingar um framkvæmd hluthafastefnunnar.

Stefna um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum

Markmið stefnunnar er að setja fram siðferðisleg viðmið fyrir fjárfestingar sjóðsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að fjárfestingar hans uppfylli kröfur um samfélagslega ábyrgð, góða stjórnarhætti og sjálfbærni. Sjóðurinn vill sýna ábyrgð gagnvart umhverfinu og samfélaginu sem getur stutt við gagnkvæman ávinning fjárfesta og samfélagsins.

Sjóðurinn ávaxtar fjármuni sjóðfélaga með heildarhagsmunum þeirra að leiðarljósi og leggur áherslu á faglega nálgun við fjárfestingaákvörðanir sínar. Sjóðurinn lítur til viðmiða Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN PRI, Principal on Responsible Investment).

Við stýringu eigna er horft til langtímasjórnarmiða og fjárfestingar eru valdar út frá arðsemi og væntingum um ávöxtun. Mat á stjórnarháttum, umhverfismálum og samfélagslegum áhrifum er mikilvægur hluti af greiningarvinnu sjóðsins á fjárfestingarkostum sem og eftirfylgni með fjárfestingum hans.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Umhverfis- og félagsmál

Rekstur skrifstofu

Í daglegum rekstri sjóðsins er lögð áhersla á umhverfismál. Til að auðvelda endurvinnslu er sorp flokkað og verulega hefur dregið úr notkun pappírs á undanförunum árum með rafrænum umsóknum og skjölun gagna. Á árinu var sett upp rafhleðslustöð á lóð sjóðsins.

Hér má sjá notkun sjóðsins á rafmagni, vatni, gagnaeyðingu og pappírskaupt sl. 4 ár en á sama tíma hefur meðalfjöldi stöðugilda hækkað úr 16,0 á árinu 2016 í 25,5 á árinu 2019.

Tegund	Eining	2019	2018	2017	2016
Rafmagn skrifstofa	kWh	18.698	17.877	26.057	26.604
Rafmagn húsfélag	kWh	20.929	20.841	20.514	21.266
Heitt vatn	m ³	2.493	3.450	2.728	1.044
Kalt vatn	m ³	1.223	1.414	1.337	2.083
Gagnaeyðing	kíló	615	770	660	660
Pappírskaupt	kassar	10	34	30	45

Mannauðsmál

Brú leggur ríka áherslu á góðan starfsanda, hvetjandi vinnuumhverfi og fyrirmyndar starfsaðstöðu. Stjórn sjóðsins samþykkti mannauðsstefnu á árinu og uppfærði starfskjarastefnu sína.

Mannauðsstefna

Markmið með stefnunni er að sjóðurinn verði eftirsóknarverður vinnustaður og hafi á að skipa hæfa, áhugasama og metnaðarfulla starfsmenn sem sýna frumkvæði og vilja til að taka virkan þátt í að skapa jákvætt og drifandi starfsumhverfi. Starfsmenn sjóðsins hafa eftirfarandi gildi til hliðsjónar í störfum sínum:

Hlýleg - vera hlýlegir og vingjarnlegir við sjóðfélaga og samstarfsmenn

Upplýsandi - veita áreiðanlegar og tímanlegar upplýsingar

Skynsóm - taka rökréttar ákvarðanir sem stjórnast af skynsemi

Í stefnunni er lögð áhersla á að laus störf hjá sjóðnum standi öllum opin og vel sé tekið á móti nýjum starfsmönnum, árleg starfsmannaviðtöl, starfsþróun og símenntun, jafnvægi milli vinnu og einkalífs og jafnrétti. Áhersla á heilsuefningu er skýr en sjóðurinn styrkir starfsfólki til heilsuræktar, tekur þátt í vinnustaðakeppni Lífshlupsins og auk þess er árlega boðið upp á heilsufarsmælingu og flensuspauptu.

Starfskjarastefna

Markmið með stefnunni er að styðja við góða stjórnarhætti í rekstri sjóðsins og tryggja þannig langtímahagsmuni sjóðfélaga, starfsmanna og annarra hagsmunaaðila. Með stefnunni eru reglur um starfskjör stjórnarmanna, framkvæmdastjóra og starfsmanna sjóðsins formfest. Sjóðurinn leggur áherslu á að ráða til sín og hafa í sínum röðum framúrskarandi einstaklinga og að starfskjör séu samkeppnishæf en hófleg og ekki leiðandi. Við ákvörðun um starfskjör er horft til ábyrgðar, menntunar, umsvifa og árangurs en jafnframt gætt að viðurkenndum jafnlauna- og jafnréttissjónarmiðum. Einnig er tekið tillit til fyrirbyggjandi upplýsinga um starfskjör hjá öðrum lífeyrissjóðum og eftirlitsskyldum aðilum.

Jafnlaunavottun

Vinnu við þróun jafnlaunakerfis sem liggur til grundvallar jafnlaunavottun er lokið, einungis er beðið eftir að vottunaraðili ljúki sinni vinnu. Innleiðing jafnlaunakerfis er liður í að tryggja gæði í starfsemi sjóðsins, efla starfsánægju og hollustu starfsfólks, uppfylla samfélagslega ábyrgð og stuðla áfram að góðum stjórnarháttum.

Mannréttinda-, spillingar- og mútumál

Samskipta- og siðareglur

Markmið reglnanna er að stuðla að góðum starfsháttum hjá sjóðnum og góðum innri og ytri samskiptum. Í stöfum sínum eiga stjórnarmenn og starfsmenn að vera upplýsandi, skynsamir og hlýlegir. Í reglunum er að finna aðgerðir til að koma í veg fyrir hagsmunaaðrekstra vegna starfa stjórnar- og starfsmanna við sjóðinn og annarra athafna eða tengsla við utanaðkomandi aðila, ákvæði um meðferð trúnaðarupplýsinga og aðgerðir til að sporna við spillingar- og mútumálum. Stjórnar- og starfsmönnum er óheimilt að þiggja boðsferðir og gjafir eru ekki þegnar, né greiðsla annarra á kostnaði vegna stjórnar- og starfsmanna, ef það gefur tilefni til að draga trúverðuleika sjóðsins í efa eða gefur ástæðu til að ætla að það hafi áhrif á ákvarðanir.

Peningaþvætti

Sjóðurinn hefur sett sér reglur á grundvelli laga nr. 140/2018 um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Með reglunum leitast sjóðurinn við að koma í veg fyrir að rekstur og starfsemi sjóðsins verði notaður til að þvætta fjármuni eða til fjármögnunar hryðjuverka. Árlega skilar ábyrgðarmaður aðgerða gegn peningaþvætti skýrslu til stjórnar sjóðsins.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Þróun sjóðsins og framtíðarhorfur

Hlutverk sjóðsins verður sem fyrr að greiða lífeyri og ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum. Óbein ábyrgð launagreiðenda er ekki lengur til staðar nema fyrir þá sjóðfélaga sem byrjaðir voru á lífeyri fyrir 1. júní 2017 og þeirra sem voru 60 ára eða eldri á sama tíma en réttindi þeirra eru ekki skert eða aukin þó svo til skerðingar eða réttindaukningar komi hjá öðrum sjóðfélögum. Miðað við þróun fjármagnsmarkaða á undan förnum misserum verður það mikil áskorun fyrir sjóðinn að ná 3,5% raunávöxtun á eignir sínar til lengri tíma.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Í ársbyrjun 2020 kom upp skæð veirusýking COVID-19 í Kína sem hefur dreifst um heimsbyggðina og haft mikil áhrif á heilsufar fólks. Til að hefta útbreiðslu veirunnar hafa þjóðir heims gripið til róttækra aðgerða eins og lokun landamæra, útgöngubann og ýmsar aðrar takmarkanir sem hefur haft afar neikvæð efnahagsleg áhrif. Veiran barst til Íslands í lok febrúar og í byrjun mars lýsti ríkislögreglustjóri yfir neyðarstigi almannavarna í samráði við sóttvarnarlækni. Ljóst er orðið að efnahagsáhrif COVID-19 veirunnar hér á landi verða mikil. Víða eru áhrifin þegar sýnileg, m.a. í ferðaþjónustu, verslun og iðnaði. Eftirspurn hefur dregist hratt saman, ferðamenn nær alveg horfið og neysla heimilanna snarminnkað. Barátta stjórnvalda hefur snúist um að hefta útbreiðslu veirunnar, bjarga mannlífum á sama tíma og þau reyna að halda efnahagslífinu á floti. Veirufaraldurinn er tímabundinn og áhrif hans munu ganga yfir. Hversu langvarandi og djúpstæð áhrifin verða er m.a. háð því hversu vel tekst til með mótvægisáðgerðir.

COVID-19 hefur einnig áhrif á rekstur og þjónustu lífeyrissjóðsins. Sjóðurinn hefur virkjað aðgerðaráætlun með það að markmiði að tryggja áframhaldandi rekstur sjóðsins.

Áhrif óvissu í ytra starfsumhverfi

Mikil óvissa ríkir um heilsufar fólks og hagkerfi heimsins. Aðstæður eru krefjandi og stjórnvöld, atvinnulífið og einstaklingar eru að gera sitt besta til að bregðast við með öllum mögulegum ráðum. Skilaboðin breytast dag frá degi og hafa yfirvöld um allan heim gripið til björgunaraðgerða fyrir einstaklinga og fyrirtæki. Lækkun á verðbréfamörkuðum, lækkun vaxta og óvissa um efnahagsleg áhrif COVID-19 hefur áhrif á eignasafn sjóðsins en þar sem sjóðurinn er langtímafjárfestir munu sveiflur sem þessar jafnast út á lengri tíma. Þá geta breytingar í landslagi stjórn mála haft mikil áhrif bæði á fjármagnsmarkaði og löggjöf sem varðar sjóðinn sem erfitt er að sjá fyrir.

Stjórn og framkvæmdastjóri Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga staðfesta hér með ársreikning þennan með undirskrift sinni.

Reykjavík, 27. apríl 2020

Benedikt Þór Valsson, formaður stjórnar

Garðar Hilmarsson, varaformaður stjórnar

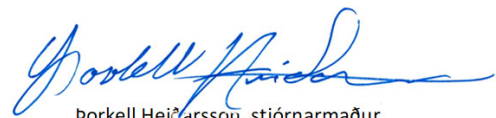
Halldóra Káradóttir, stjórnarmaður

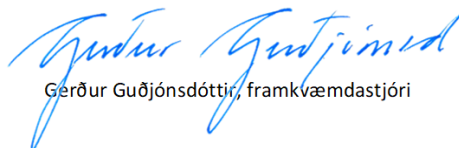
Sonja Ýr Þorbergsdóttir, stjórnarmaður

Auður Kjartansdóttir, stjórnarmaður

Þorkell Heiðarsson, stjórnarmaður

Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga.

Áritun um endurskoðun ársreiknings.

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga (hér eftir nefnt sjóðurinn) fyrir árið 2019. Ársreikningurinn hefur að geyma yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sjóðsins 31. desember 2019 og afkomu hans og breytingu á handbæru fé á árinu 2019, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sjóðnum í samræmi við alþjóðlegar siðareglur fyrir endurskoðendur, International Ethics Standards Board for Accountants Code of Ethics for Professional Accountants (IESBA Code) og siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum uppfyllt aðrar siðferðisskyldur okkar í samræmi við þær reglur og IESBA Code. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Samanburðarfrjárhæðir

Ársreikningur sjóðsins 31. desember 2018 var endurskoðaður af öðrum endurskoðanda. Áritunin er dagsett 30. apríl 2019 og er án fyrirvara.

Aðrar upplýsingar í ársskýrslu

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum ársreikningi og áritun okkar á hann. Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningnum ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær séu í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Ársskýrslan liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við munum fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrgð fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur Fjármálaeftirlitsins um framsetningu ársreikninga lífeyrissjóða og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórn og framkvæmdastjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sjóðsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi, nema þau ætli annað hvort að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi hans, eða hafa engan annan raunhæfan kost en að gera það.

Stjórn og framkvæmdastjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.
- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum við hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.

Áritun óháðs endurskoðanda

- Ályktum við um hvort notkun stjórnar og framkvæmdastjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé viðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um rekstrarhæfi sjóðsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni gert sjóðinn órekstrarhæfan.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp kunna að koma í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Við lýsum því einnig yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óháði og upplýsum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega talist hafa áhrif á óháði okkar og þegar við á, til hvaða varnaraðgerða við höfum gripið.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Reykjavík, 27. apríl 2020

KPMG ehf.

Hrafnhildur Helgadóttir
löggiltur endurskoðandi

Sæmundur Valdimarsson
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2019

	Skýring	2019	2018
Iðgjöld	6		
Iðgjöld sjóðfélaga		3.781.019	3.432.879
Iðgjöld launagreiðenda		10.370.788	9.379.694
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		4.441	(1.638)
		<u>14.156.248</u>	<u>12.810.935</u>
Sérstök aukaframlög	22, 40	2.265.879	1.736.049
Iðgjöld samtals		<u>16.422.127</u>	<u>14.546.985</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	23	(6.519.048)	(5.584.127)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(94.018)	(81.227)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(7.796)	(6.227)
Lífeyrir samtals		<u>(6.620.861)</u>	<u>(5.671.581)</u>
Hreinar fjárfestingatekjur	7		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	24-25	10.827.528	2.215.103
Hreinar tekjur af skuldabréfum	26	12.150.112	9.810.206
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		298.805	291.796
Aðrar fjárfestingatekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		218.002	643.125
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		2.099	5.310
Fjárfestingagjöld	8, 27	(56.730)	(59.669)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		<u>23.439.816</u>	<u>12.905.872</u>
Rekstrarkostnaður	9		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	28	(524.092)	(511.793)
Rekstrarkostnaður samtals		<u>(524.092)</u>	<u>(511.793)</u>
Aðrar tekjur			
Aðrar tekjur		0	6.054
Aðrar tekjur samtals		<u>0</u>	<u>6.054</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		32.716.990	21.275.537
Hrein eign frá fyrra ári		216.386.355	190.559.141
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar		0	4.551.677
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		<u>249.103.345</u>	<u>216.386.355</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

	Skýring	31.12.2019	31.12.2018
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 25, 31	72.946.076	53.233.920
Skuldabréf	13, 32	163.367.422	152.239.521
Bundnar bankainnstæður	14	4.013.222	7.136.315
Fjárfestingar samtals		<u>240.326.720</u>	<u>212.609.755</u>
Kröfur	16		
Kröfur á launagreiðendur		1.132.253	1.101.770
Aðrar kröfur		368.560	300.159
Kröfur samtals	34	<u>1.500.812</u>	<u>1.401.929</u>
Ýmsar eignir			
Ófnislegar eignir	17, 35	145.084	149.260
Varanlegir rekstrarfjármunir	18, 36	141.163	142.957
Handbært fé	19	7.383.444	2.692.208
Ýmsar eignir samtals		<u>7.669.691</u>	<u>2.984.425</u>
Eignir samtals		<u><u>249.497.223</u></u>	<u><u>216.996.109</u></u>
Skuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		36.290	26.180
Aðrar skuldir	37	357.587	583.574
Skuldir samtals		<u>393.878</u>	<u>609.754</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u><u>249.103.345</u></u>	<u><u>216.386.355</u></u>
Skuldbindingar utan efnahags	41		
Áhættustýring	44-49		

Sjóðstreymi ársins 2019

	Skýring	2019	2018
Inngreiðslur			
lögjöld		16.391.644	14.356.711
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		35.728	25.028
Aðrar inngreiðslur		123.183	20.336.163
Inngreiðslur samtals		16.550.555	34.717.903
Útgreiðslur			
Lífeyrir		(6.620.861)	(5.671.581)
Rekstrarkostnaður		(524.092)	(511.793)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(43.093)	(41.930)
Aðrar útgreiðslur		(415.127)	(814.111)
Útgreiðslur samtals		(7.603.173)	(7.039.414)
Nýtt ráðstöfunaré til fjárfestinga		8.947.382	27.678.489
Fjárfestingahreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum		1.535.042	419.244
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(25.438.356)	(31.780.920)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		15.018.686	28.391.394
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		23.033.633	14.847.058
Keypt skuldabréf		(22.607.695)	(49.677.119)
Seld skuldabréf		596.274	56.418
Bundin innlán		3.421.897	(5.395.701)
Fjárfestingahreyfingar samtals		(4.440.519)	(43.139.627)
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé		4.506.863	(15.461.138)
Gengismunur af handbæru fé		184.373	623.401
Handbært fé í upphafi árs		2.692.208	12.978.268
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar		0	4.551.677
Handbært fé í lok árs		7.383.444	2.692.208

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

A deild	Skýring	31.12.2019		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		197.195.927		197.195.927
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(10.670.882)		(10.670.882)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.002.043)		(1.002.043)
Iðgjöld í lífeyrisaukasjóð			793.101	793.101
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(2.556.990)	(5.345.899)	(7.902.889)
Núvirði framtíðariðgjalda			147.992.691	147.992.691
Eignir samtals		182.966.012	143.439.894	326.405.906
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		140.530.568	156.087.082	296.617.650
Örorkulífeyrir		13.192.861	19.023.932	32.216.793
Makalífeyrir		4.222.133	4.654.597	8.876.730
Barnalífeyrir		356.176	2.409.992	2.766.168
Skuldbindingar samtals		158.301.738	182.175.603	340.477.342
Eignir umfram skuldbindingar	38	24.664.273	(38.735.709)	(14.071.436)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		15,6%	-21,3%	-4,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		14,6%	-21,7%	-4,9%
	Skýring	31.12.2018		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		171.484.147		171.484.147
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(7.121.460)		(7.121.460)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(155.090)		(155.090)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(2.129.419)	(4.497.526)	(6.626.945)
Núvirði framtíðariðgjalda			133.630.983	133.630.983
Eignir samtals		162.078.178	129.133.456	291.211.634
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		125.771.522	139.381.154	265.152.675
Örorkulífeyrir		11.274.482	18.391.339	29.665.821
Makalífeyrir		4.051.806	4.716.697	8.768.503
Barnalífeyrir		281.881	2.486.544	2.768.424
Skuldbindingar samtals		141.379.690	164.975.734	306.355.424
Eignir umfram skuldbindingar	38	20.698.488	(35.842.278)	(15.143.790)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		14,6%	-21,7%	-4,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		21,5%	-20,4%	-1,1%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

V deild	Skýring	31.12.2019		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		36.741.693		36.741.693
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(1.988.207)		(1.988.207)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(186.701)		(186.701)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(340.683)	(1.003.717)	(1.344.400)
Núvirði framtíðariðgjalda			49.163.226	49.163.226
Eignir samtals		<u>34.226.102</u>	<u>48.159.509</u>	<u>82.385.611</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		28.771.514	42.442.110	71.213.624
Örorkulífeyrir		4.517.508	6.797.652	11.315.160
Makalífeyrir		445.369	690.112	1.135.481
Barnalífeyrir		76.641	520.664	597.304
Skuldbindingar samtals		<u>33.811.032</u>	<u>50.450.537</u>	<u>84.261.570</u>
Eignir umfram skuldbindingar	38	<u>415.069</u>	<u>(2.291.028)</u>	<u>(1.875.959)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		1,2%	-4,5%	-2,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		1,2%	-2,7%	-1,2%
	Skýring	31.12.2018		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		30.503.059		30.503.059
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(1.266.743)		(1.266.743)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(27.587)		(27.587)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(271.920)	(851.193)	(1.123.113)
Núvirði framtíðariðgjalda			44.589.866	44.589.866
Eignir samtals		<u>28.936.810</u>	<u>43.738.672</u>	<u>72.675.482</u>
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		24.395.030	37.615.835	62.010.865
Örorkulífeyrir		3.658.044	6.036.018	9.694.062
Makalífeyrir		476.844	751.379	1.228.223
Barnalífeyrir		69.757	532.864	602.622
Skuldbindingar samtals		<u>28.599.675</u>	<u>44.936.096</u>	<u>73.535.772</u>
Eignir umfram skuldbindingar	38	<u>337.135</u>	<u>(1.197.424)</u>	<u>(860.290)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		1,2%	-2,7%	-1,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		3,8%	2,0%	2,7%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild	Skýring	31.12.2019	
		Áfallið	Framtíðar
Eignir			Samtals
Hrein eign til greiðslu lífeyris		15.165.726	15.165.726
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(1.075.405)	(1.075.405)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(110.764)	(110.764)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(1.738.961)	(83.770)
Núvirði framtíðariðgjalda			768.856
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			33.526.446
Eignir samtals		12.240.596	34.211.532
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir		47.470.684	1.609.968
Örorkulífeyrir		609.237	9.728
Makalífeyrir		8.104.140	340.528
Barnalífeyrir		1.769	1.133
Skuldbindingar samtals		56.185.831	1.961.357
Eignir umfram skuldbindingar	38	(43.945.235)	32.250.175
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-78,2%	1644,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-78,8%	1282,0%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar		(43.945.235)	(1.276.270)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-78,2%	-65,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-78,8%	-65,8%
			Samtals
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris		14.399.149	14.399.149
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(841.433)	(841.433)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(19.228)	(19.228)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(1.796.400)	(107.863)
Núvirði framtíðariðgjalda			938.850
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			32.731.187
Eignir samtals		11.742.087	33.562.175
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir		46.431.561	2.027.870
Örorkulífeyrir		672.587	13.543
Makalífeyrir		8.324.487	385.750
Barnalífeyrir		2.069	1.346
Skuldbindingar samtals		55.430.704	2.428.510
Eignir umfram skuldbindingar	38	(43.688.616)	31.133.665
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-78,8%	1282,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-81,2%	1171,1%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar		(43.688.616)	(1.597.522)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-78,8%	-65,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-81,2%	-67,2%

Skýringar

Starfsemi

1. Almenn

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga (Brú eða sjóðurinn) var stofnaður 28. júlí 1998 með samningi BHM, BSRB og KÍ fyrir hönd hlutaðeigandi aðildarfélaga og Sambands íslenskra sveitarfélaga fyrir hönd sveitarfélaga landsins. Samningurinn fól einnig í sér kjarasamning milli þessara félaga þar sem samið var um skylduaðild félagsmanna þeirra að Brú.

Aðsetur sjóðsins er að Sigtúni 42, 105 Reykjavík. Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 27. apríl 2020.

2. Sjóðfélagar

Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess starfsleyfi sem gefið var út 8. desember 1998. Sjóðurinn rekur þrjár samtryggingardeildir, A, V og B.

A deild

Fram til 1. júní 2017 veitti A deild sjóðfélögum föst skilgreind réttindi og var ávinnsla sjóðfélaga óháð aldri þeirra. Iðgjald var 16% og greiddi sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 12%. Í samræmi við lög nr. 127/2019 breyttist ávinnsla deildarinnar frá 1. júní 2017 í aldurstengda réttindaávinnslu. Frá þeim tíma lækkaði einnig mótframlag launagreiðanda í 11,5%. Sjá nánari umfjöllun í skýringum 39 og 40.

Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

V deild

Ávinnsla réttinda í V deild er aldurstengd. Deildin er opin þeim sem fá laun eða þóknar frá sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og þeim sem ekki eiga skylduaðild að öðrum lífeyrissjóð. Iðgjald ræðst af kjara- og ráðningarsamningi. Lágmarksiðgjald er 12% og greiðir sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 8%. Mótframlag launagreiðanda starfsmanna aðildarfélaga sjóðsins er 11,5% samkvæmt kjarasamningi. Réttindi sjóðfélaga ráðast af iðgjöldum, ávöxtun þeirra og aldri við innborgun. Deildin veitir rétt til elli-, örorku-, maka- og barnalífeyris. Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

B deild

B deild hefur verið starfrækt frá 1. júlí 2013 með sameiningu fimm lífeyrissjóða, þ.e. Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (EsH), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkarkaupstaðar (LsH), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN) og Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV). Þann 1. janúar 2017 bættist Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER) við deildina og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) frá og með 1. janúar 2018. Sjóðum þessum var lokað fyrir nýjum sjóðfélögum þann 1. júlí 1998 með lögum nr. 129/1997 og koma þar af leiðandi engir nýir sjóðfélagar í B deild.

Réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga er óbreytt eftir sameiningu, skuldbindingum hvers launagreiðanda er haldið aðgreindum og sérstök tryggingafræðileg athugun gerð á hverju þessara réttindasafna. Bakábyrgð viðkomandi sveitarfélaga er óbreytt, en eignasöfn sjóðanna voru sameinuð í eitt sameiginlegt eignasafn og gilda sérstök ákvæði í samþykktum um útreikninga á hlutdeild hvers réttindasafns.

Sjóðir þessir veita svokölluð hlutfallsréttindi, þ.e. ávinnsla réttinda miðað við fullt starf í heilt ár nemur 2% af loka dagvinnulaunum í starfi.

Reikningsskilaaðferðir

3. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum, sem er bæði starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tilgreint sérstaklega.

4. Skipting deilda

A og V deildum sjóðsins er stýrt eins og um eina deild væri að ræða og hafa þær sameiginlega fjárfestingastefnu og eignastýringu. B deild hefur eitt eignasafn og eina fjárfestingastefnu en haldið er utan um hvert réttindasafn fyrir sig. Við gerð ársreikningsins er réttindasöfnum skipt á undirdeildir miðað við hreina eign í ársbyrjun, innborguð iðgjöld og greiddan lífeyri á árinu.

5. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegt verðmat eigna kann að verða frábrugðið þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- Gangvirði óskráðra fjárfestinga.
- Tryggingafræðileg staða, sjá yfirlit yfir tryggingafræðilega stöðu og skýringu 38.

Skýringar

6. Iðgjöld

Iðgjöld eru færð til tekna þegar skilgreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Ógreidd iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Sérstök aukaframlög er hlutdeild launagreiðenda sem eru innheimt samkvæmt samþykktum sjóðsins. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingagjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóðanna.

7. Hreinar fjárfestingatekjur

Undir hreinar fjárfestingatekjur færast fjárfestingatekjur að frádregnum fjárfestingagjöldum.

Viðskipti í erlendum myntum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirlit um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 27 um fjárfestingagjöld. Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði. Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 25 má sjá hreinar fjárfestingatekjur af 20 stærstu fjárfestingum sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 27 um fjárfestingagjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Aðrar fjárfestingatekjur

Undir liðinn aðrar fjárfestingatekjur falla m.a. vaxtatekjur af handbæru fé og tekjur af fullnustueignum lífeyrissjóðsins.

d) Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld samstanda aðallega af gjöldum og þóknunum til fjármálafyrirtækja og sjóða vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins.

8. Þóknarir til fjármálafyrirtækja

Þóknarir til fjármálafyrirtækja skiptast í beinar þóknarir, sem greiddar eru samkvæmt samningum eða gjaldskrá, og óbeinar þóknarir sem koma fram í gengismun í viðskiptum eða vaxtatekjum.

Beinar þóknarir skiptast í:

- Eignastýringarþóknarir, sem almennt reiknast sem hlutfall af eignum í stýringu og eru mismunandi milli þjónustuaðila.
- Vörsluþóknarir, sem almennt reiknast af virði eignasafns hverju sinni og eru mismunandi milli vörsluaðila.
- Viðskiptaþóknarir vegna beinna viðskipta, sem almennt reiknast sem hlutfall af viðskiptum hverju sinni.

9. Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna og stjórnar sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

10. Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og bundnum bankainnstæðum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

Nánari umfjöllun um reikningsskilaaðferðir sem snúa að fjárfestingum er að finna í skýringum 11-15.

11. Mat fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán og skuldabréf sem haldið er til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán og skuldabréfaeign sem sjóðurinn ætlar að halda til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverði í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 43. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

Skýringar

12. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

13. Skuldabréf

Undir liðinn skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 32 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

14. Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru færð innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnstæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

15. Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánnum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar tapsáhættu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna tapsáhættu eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

16. Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af tapsáhættu og færð í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Afskriftin er dregin frá viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð sem önnur gjöld í yfirliti um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

17. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru rekstrarfjármunir sem ekki er hægt að leggja hönd á t.d. hugbúnaður. Óefnislegar eignir eru færðar á kostnaðarverði að frádragnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	2019	2018
Hugbúnaður	20,0%	20,0%

18. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru rekstrarfjármunir og efnislegar eignir, t.d. fasteignir, innbú og tölvubúnaður, sem sjóðurinn notar fyrir eigin starfsemi. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádragnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	2019	2018
Fasteign	2,0%	2,0%
Tölvubúnaður	25,0%	25,0%

19. Handbært fé

Handbært fé samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum. Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði.

20. Skuldir

Skuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

21. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendra mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert gengi Seðlabanka Íslands í árslok. Notað er kaupgengi fyrir eignir og sölugengi fyrir skuldir. Útreikningur á flökti tekur tillit til kaupgengis Seðlabanka Íslands.

Mynt	Kaupgengi		Sölugengi		Meðalgengi		Ársflökt	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	2019	2018	2019	2018
USD	120,81	116,05	121,39	116,61	122,94	108,38	8,2%	11,1%
EUR	135,45	132,86	136,21	133,60	137,30	127,73	7,1%	8,4%
GBP	159,03	147,97	159,81	148,69	156,49	144,35	9,3%	10,4%
DKK	18,13	17,79	18,24	17,89	18,39	17,14	7,1%	8,4%

Skýringar

Sundurliðanir

22. Sérstök aukaframlög

Sérstök aukaframlög sundurliðast sem hér segir:

	2019	2018
Framlag í jafnvæggissjóð (A deild)	0	(10.649)
Framlag í lífeyrisaukasjóð (A deild)	0	(53.165)
Framlag í lífeyrisaukasjóð - Samtímagreitt 6,0% (2018: 4,5%) með iðgjöldum (A deild)	73.848	72.901
Hlutdeild launagreiðenda í greiddum lífeyri (B deild)	1.620.575	1.455.933
Samtímagreiðslur (B deild)	27.693	23.386
Framlag ríkis til jöfnunar örorkubyrði	230.247	160.644
Greitt inn á skuldbindingar (B deild)	313.516	87.000
	<u>2.265.879</u>	<u>1.736.049</u>

23. Lífeyrir

Lífeyrir sundurliðast sem hér segir:

	2019	2018
Ellilífeyrir	4.687.115	4.048.365
Örorkulífeyrir	1.267.571	1.015.406
Makalífeyrir	470.211	451.626
Barnalífeyrir	94.151	68.730
	<u>6.519.048</u>	<u>5.584.127</u>

24. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur	
				2019	2018
Skráð félög	246.924	22.217	3.233.178	3.502.318	(711.307)
Óskráð félög	638.082	0	(586.449)	51.634	334.434
Framtakssjóðir	506.189	355.420	870.336	1.731.945	2.064.740
	<u>1.391.195</u>	<u>377.636</u>	<u>3.517.066</u>	<u>5.285.897</u>	<u>1.687.867</u>
Hlutdeildarskírteini	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur	
Hlutabréfasjóðir	0	512.117	4.551.385	5.063.502	125.578
Skuldabréfasjóðir	0	0	37.305	37.305	40.995
Peningamarkaðssjóðir	0	83.752	357.073	440.825	360.664
	<u>0</u>	<u>595.869</u>	<u>4.945.762</u>	<u>5.541.632</u>	<u>527.236</u>
Samtals eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.391.195	973.506	8.462.828	10.827.528	2.215.103

Skýringar

25. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

	Verðbréfa- gerð	Bókfært verð	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur	
		31.12.2019				2019	2018
Goldman Sachs US Dollar Liq.	PM sjóður	11.397.536	0	(82.269)	92.773	10.504	0
BlackRock Private Op. Fund III	Framtakssj.	5.779.852	116.229	211.279	673.568	1.001.076	1.275.367
Marel hf.	Hlutabréf	4.396.083	63.656	0	1.997.654	2.061.310	525.238
Pictet CH - Money Market USD	PM sjóður	3.610.965	0	(114.323)	1.819	(112.503)	0
Vanguard S&P 500 UCITS	Hlutabréfasj.	2.941.392	0	(70.443)	212.400	141.958	0
iShares Core S&P 500 UCITS USD	Hlutabréfasj.	2.709.842	0	81.269	647.215	728.484	(23.218)
iShares MSCI USA ETF USD	Hlutabréfasj.	2.342.146	0	70.782	545.681	616.463	80.941
Vanguard - US Op.Fund E-Shares	Hlutabréfasj.	2.042.072	0	65.788	372.355	438.143	(69.005)
ROBECO BP US PREMIUM EQ-IUSD	Hlutabréfasj.	2.028.028	0	61.931	456.209	518.140	29.299
iShares MSCI USA SRI UCITS USD	Hlutabréfasj.	1.773.393	0	(49.897)	106.687	56.790	0
MORGAN ST-US GROWTH FD-Z	Hlutabréfasj.	1.739.850	0	24.180	231.284	255.464	34.221
Síminn hf.	Hlutabréf	1.648.095	7.826	0	408.258	416.083	(83.346)
LPE II B	Framtakssj.	1.631.415	0	19.950	255.161	275.111	255.121
MFS MER-EUROPEAN VALUE-I1	Hlutabréfasj.	1.547.625	0	22.929	348.497	371.426	79.761
WELL STRAT EUR EQ-S EUR AC	Hlutabréfasj.	1.335.278	0	20.053	286.567	306.620	(2.513)
Össur hf	Hlutabréf	1.281.095	3.448	14.245	519.297	536.990	148.321
IS Lausafjár safn	PM sjóður	1.232.405	0	0	74.930	74.930	77.219
iShares MSCI Japan UCITS	Hlutabréfasj.	1.149.974	0	51.856	177.260	229.116	(40.185)
Landsbréf - Veltubríf	PM sjóður	1.022.032	0	0	63.190	63.190	63.615
T. Rowe Price - U.S. Equity Fund	Hlutabréfasj.	1.015.817	0	14.013	205.785	219.798	(46.497)
Aðrar eignir		20.321.182	1.200.036	632.161	786.238	2.618.435	(89.235)
		72.946.076	1.391.195	973.506	8.462.828	10.827.528	2.215.103

26. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast sem hér segir:

	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðla	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur	
				2019	2018
Skuldabréf færð á gangvirði					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.785.180	0	0	4.785.180	3.198.954
Skuldabréf sveitarfélaga	1.276.909	0	0	1.276.909	749.632
Skuldabréf lánastofnana	2.131.633	0	0	2.131.633	1.976.594
Skuldabréf fyrirtækja	2.881	0	0	2.881	0
	8.196.602	0	0	8.196.602	5.925.179
Vaxtatekjur og verðbætur					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	269.185	36.133	0	305.318	392.718
Skuldabréf sveitarfélaga	685.758	0	0	685.758	617.619
Skuldabréf lánastofnana	86.861	0	0	86.861	158.248
Skuldabréf fyrirtækja	1.099.781	17.724	295	1.117.801	1.397.067
Útlán til sjóðfélaga	1.468.341	0	(11.795)	1.456.546	972.665
Önnur útlán	301.146	0	81	301.227	346.711
	3.911.072	53.856	(11.418)	3.953.510	3.885.027
Samtals skuldabréf	12.107.674	53.856	(11.418)	12.150.112	9.810.206

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa sundurliðast sem hér segir:

	2019	2018
Staða í ársbyrjun	314.295	306.123
Yfirtekið við sameiningu LSK í B deild	0	37.476
Afskrifað endanlega á árinu	(15.028)	0
Áður niðurfærð skuldabréf færð út	(28.776)	(35.336)
Breyting á niðurfærslu	11.418	6.031
Staða í árslok	281.909	314.295

Skýringar

27. Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld sundurliðast sem hér segir:

	A deild	V deild	B deild	2019	2018
Fjársýsluþóknun	15.251	2.778	0	18.029	17.451
Vörsluþóknun	24.617	4.484	2.390	31.491	37.502
Kaup- og söluþóknunir vegna verðbréfavíðskipta	5.477	998	621	7.096	3.944
Önnur fjárfestingagjöld	97	18	0	115	772
	45.441	8.277	3.011	56.730	59.669

Óbeinar þóknunir eru ekki sérgreindar í reikningum sjóðsins heldur koma fram í ávöxtun undirliggjandi eigna. Óbeinar þóknunir eru áætluð fjárhæð sem byggir á upplýsingum um viðvarandi gjöld sjóða (Ongoing cost) og árangurstengdar þóknunir þegar við á. Áætluð fjárhæð þeirra er sem hér segir:

Fjárhæð	A deild	V deild	B deild	2019	2018
Innlendir verðbréfasjóðir	0	0	1	1	4
Innlendir fjárfestingasjóðir	8.691	1.583	4.103	14.377	23.895
Innlendir fagfjárfestastjóðir	81.384	14.825	2.511	98.719	123.432
Erlendir verðbréfasjóðir	110.546	20.137	7.555	138.238	117.911
Erlendir fagfjárfestastjóðir	239.691	43.661	0	283.353	217.398
	440.312	80.206	14.169	534.687	482.640
Hlutfall af meðaleign	A deild	V deild	B deild	2019	2018
Innlendir verðbréfasjóðir	0,0%	0,0%	0,3%	0,3%	0,5%
Innlendir fjárfestingasjóðir	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%
Innlendir fagfjárfestastjóðir	1,2%	1,2%	2,6%	1,2%	1,4%
Erlendir verðbréfasjóðir	0,5%	0,5%	0,7%	0,6%	0,8%
Erlendir fagfjárfestastjóðir	2,7%	2,7%	0,0%	2,7%	2,7%
	1,1%	1,1%	0,6%	1,1%	1,2%
Samtals beinar og óbeinar þóknunir til fjármálafyrirtækja	485.753	88.483	17.180	591.417	542.309

28. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast sem hér segir:

	2019	2018
Laun	314.194	308.287
Launatengd gjöld	88.606	77.759
Annar rekstrarkostnaður	121.292	125.747
	524.092	511.793
Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	25,5	25,7
Fjöldi stöðugilda í árslok	26,7	25,4

Skýringar

29. Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda sundurliðast sem hér segir:

	2019	2018
Stjórn		
Benedikt Þór Valsson, formaður stjórnar	3.241	1.531
Garðar Hilmarsson, varaformaður og fyrrum formaður stjórnar	1.944	3.063
Kristbjörg Stephensen, fyrrum formaður stjórnar	0	1.838
Auður Kjartansdóttir	2.459	0
Þorkell Heiðarsson	1.890	0
Haldóra Káradóttir	1.755	0
Sonja Ýr Þorbergsdóttir	1.620	0
Magnús Smári Smáráson	270	0
Ebba Schram	203	0
Anna María Gunnarsdóttir	135	0
María Rúnarsdóttir	135	0
Elín Björg Jónsdóttir	0	1.610
Salóme Anna Þórisdóttir	0	1.531
Sigurbergur Ármannsson	0	1.531
Birgir Björn Sigurjónsson	0	128
Gunnlaugur A. Júlíusson, formaður stjórnar LSK	0	673
Ása Richardsdóttir, stjórnarmaður LSK	0	337
Helga Elínborg Jónsdóttir, stjórnarmaður LSK	0	337
Jón Júlíusson, stjórnarmaður LSK	0	337
Kristinn Sverrisson, stjórnarmaður LSK	0	337
Karl Einarsson, stjórnarmaður LSK	0	67
	13.654	13.318
Endurskoðunarnefnd		
Karl Björnsson, formaður endurskoðunarnefndar	803	574
Birgir Björn Sigurjónsson	401	0
Garðar Hilmarsson	199	0
Elín Björg Jónsdóttir	0	255
Stefán Aðalsteinsson	0	255
Ingólfur Arnarsson, formaður endurskoðunarnefndar LSK	0	173
Gunnsteinn Sigurðsson, endurskoðunarnefnd LSK	0	43
Helga Elínborg Jónsdóttir, endurskoðunarnefnd LSK	0	43
	1.403	1.344
Áhættunefnd		
Birgir Björn Sigurjónsson, formaður áhættunefndar	1.339	0
Haldóra Káradóttir	1.002	0
	2.341	0
Framkvæmdastjóri og sviðsstjórar		
Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri	26.021	25.885
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs	19.527	19.238
Sviðsstjóri réttinda- og lögfræðisviðs (auk nefndarlauna frá Landssamtökum lífeyrissjóða)	19.555	18.896
Sviðsstjóri fjármálasviðs	19.527	21.002
Sviðsstjóri áhættustýringar	19.527	19.689
	104.157	104.710

Skýringar

30. Þóknarir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings

Þóknarir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings sundurliðast sem hér segir:

Ytri endurskoðendur	2019	2018
Endurskoðun ársreiknings	11.256	11.145
Önnur þjónusta	922	1.849
	<u>12.179</u>	<u>12.994</u>
Innri endurskoðendur	2019	2018
Innri endurskoðun	4.577	4.717
	<u>4.577</u>	<u>4.717</u>
Tryggingastærðfræðingur	2019	2018
Tryggingafræðileg athugun	9.880	9.673
Önnur þjónusta	425	642
	<u>10.306</u>	<u>10.314</u>

31. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Innlend	Erlend	31.12.2019	Innlend	Erlend	31.12.2018
Skráð félög	12.337.053	1.281.095	13.618.148	9.583.633	1.001.932	10.585.565
Óskráð félög	3.950.635	0	3.950.635	3.688.971	0	3.688.971
Framtakssjóðir	1.949.420	10.726.228	12.675.649	1.611.268	8.348.232	9.959.500
	<u>18.237.108</u>	<u>12.007.323</u>	<u>30.244.431</u>	<u>14.883.871</u>	<u>9.350.164</u>	<u>24.234.036</u>
Hlutdeildarskírteini	Innlend	Erlend	31.12.2019	Innlend	Erlend	31.12.2018
Hlutabréfasjóðir	0	24.336.293	24.336.293	0	15.845.933	15.845.933
Skuldabréfasjóðir	619.525	0	619.525	583.970	0	583.970
Peningamarkaðssjóðir	2.737.325	15.008.501	17.745.827	5.046.737	7.523.245	12.569.981
	<u>3.356.851</u>	<u>39.344.794</u>	<u>42.701.645</u>	<u>5.630.707</u>	<u>23.369.178</u>	<u>28.999.885</u>
Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals	21.593.959	51.352.117	72.946.076	20.514.578	32.719.342	53.233.920

Skýringar

Eignarhlutur í einstökum hlutafélögum er undir 2% af útgefnu hlutafé og bókfært verð undir 5% af hreinni eign til greiðslu lífeyris nema í eftirfarandi tilvikum:

Skráð félag	Eignarhlutur	Skráð/óskráð	Kostnaðar- verð	Bókfært verð	
				31.12.2019	31.12.2018
Vátryggingafélag Íslands hf.	4,27%	Skráð	767.481	904.223	880.423
Síminn hf.	3,33%	Skráð	1.173.145	1.648.095	801.102
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	3,03%	Skráð	559.749	787.660	583.374
Tryggingamiðstöðin hf.	2,40%	Skráð	581.959	656.931	285.629
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				9.621.240	8.035.038
				13.618.148	10.585.565
Óskráð félag					
ST1	11,76%	Óskráð	800.000	800.000	0
Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður	11,45%	Óskráð	48.652	69.436	824.411
Íslensk Verðbréf hf.	9,99%	Óskráð	453.915	41.448	42.756
105 Miðborg slhf.	8,75%	Óskráð	323.750	304.925	192.198
Innviðir fjárfestingar slhf.	7,58%	Óskráð	284.650	230.551	22.069
MF 1 slhf.	7,50%	Óskráð	275.095	302.807	324.535
Alda Credit Fund slhf.	6,60%	Óskráð	99.972	127.000	120.700
Landsbréf - Hvatning slhf.	5,58%	Óskráð	471.263	471.091	0
SÍA II GP hf.	5,57%	Óskráð	223	223	223
SÍA II slhf.	5,57%	Óskráð	48.159	81.177	229.749
FAST 1 slhf.	4,94%	Óskráð	195	21.581	160.796
Horn III slhf.	4,31%	Óskráð	438.588	284.655	315.716
Akur Fjárfestingar slhf.	4,14%	Óskráð	178.159	171.051	208.825
SÍA III GP hf.	4,01%	Óskráð	160	146	147
SÍA III slhf.	4,00%	Óskráð	294.970	308.957	229.687
Crowberry Capital slhf.	3,75%	Óskráð	51.824	44.657	16.933
Horn II slhf.	3,69%	Óskráð	129.490	30.079	384.585
Bakkastakkur slhf.	3,68%	Óskráð	105.050	98.012	94.384
SF V slhf. - Festi hf.	3,46%	Óskráð	18.445	56.086	55.054
SF VI slhf. - Verne Global	3,25%	Óskráð	214.471	158.662	142.717
Framtakssjóður Íslands GP	2,76%	Óskráð	200	200	200
Framtakssjóður Íslands slhf.	2,76%	Óskráð	215.585	132.069	138.851
Fí Fasteignafélag slhf.	2,52%	Óskráð	28.821	106.348	96.551
Frumtak 2 slhf.	2,03%	Óskráð	90.526	99.612	78.191
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				9.863	9.692
				3.950.635	3.688.971
Framtakssjóðir					
LPE II	14,89%	Óskráð	188.399	196.123	386.832
BlackRock Private Oppertunities Fund III	13,44%	Óskráð	4.046.891	5.779.852	5.032.284
Unicapital - Global Private Equity Fund	11,61%	Óskráð	134.837	146.972	164.268
International Private Equity Fund II	11,16%	Óskráð	51.508	55.268	86.519
LPE II B	9,30%	Óskráð	1.302.007	1.631.415	1.089.671
Alþjóða fasteignasjóðurinn	5,29%	Óskráð	17.833	15.131	20.668
Edda slhf. fagfjárfestasjóður	3,10%	Óskráð	55.927	95.737	96.746
Z Capital Partners III, L.P.	2,29%	Óskráð	271.104	313.954	141.629
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				4.441.196	2.940.883
				12.675.649	9.959.500
Hlutabréfasjóðir					
iShares MSCI USA ETF USD	2,48%	Skráð	1.439.953	2.342.146	1.725.683
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				21.994.146	14.120.250
				24.336.293	15.845.933
Skuldabréfasjóðir					
Júpiter- Veðskuldabréfasjóður I	10,19%	Óskráð	400.000	514.646	482.334
Virðing - Veðskuldabréfasjóður	10,00%	Óskráð	76	184	60
ÍV - Veðskuldabréfasjóður	9,31%	Óskráð	75.000	104.695	100.530
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				0	1.046
				619.525	583.970
Peningamarkaðssjóðir					
IS Lausafjársefn	2,78%	Skráð	1.212.502	1.232.405	1.455.498
Landsbréf - Veltubríf	2,67%	Skráð	990.736	1.022.032	1.440.100
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				15.491.390	9.674.383
				17.745.827	12.569.981

Skýringar

Kostnaðarverð er skilgreint sem meðal kaup- og söluverð eignarhluta. Í tilvikum erlendra framtakssjóða sem hafa greitt meira til baka en hefur verið lagt fram er meðal kostnaðarverð skilgreint sem innri vextir IRR (Internal rate of return).

32. Skuldabréf

Skuldabréf sundurliðast sem hér segir:

Skuldabréf færð á gangvirði	Innlend	Erlend	31.12.2019	Innlend	Erlend	31.12.2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð	49.974.549	0	49.974.549	49.094.360	0	49.094.360
Skuldabréf sveitarfélaga	12.252.478	0	12.252.478	11.814.455	0	11.814.455
Skuldabréf lánastofnana	30.364.872	0	30.364.872	28.552.567	0	28.552.567
Skuldabréf fyrirtækja	151.978	0	151.978	0	0	0
Skuldabréf færð á gangvirði samtals	92.743.877	0	92.743.877	89.461.381	0	89.461.381
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Innlend	Erlend	31.12.2019	Innlend	Erlend	31.12.2018
Skuldabréf með ríkisábyrgð	3.956.189	0	3.956.189	4.409.465	0	4.409.465
Skuldabréf sveitarfélaga	13.205.604	0	13.205.604	11.833.929	0	11.833.929
Skuldabréf lánastofnana	1.859.963	0	1.859.963	3.181.602	0	3.181.602
Skuldabréf fyrirtækja	21.389.462	0	21.389.462	19.041.537	0	19.041.537
Varúðarniðurfærsla	(230.592)	0	(230.592)	(272.831)	0	(272.831)
	40.180.626	0	40.180.626	38.193.702	0	38.193.702
Útlán til sjóðfélaga	26.288.241	0	26.288.241	20.317.161	0	20.317.161
Önnur útlán	4.205.994	0	4.205.994	4.308.741	0	4.308.741
Varúðarniðurfærsla	(51.317)	0	(51.317)	(41.464)	0	(41.464)
	30.442.918	0	30.442.918	24.584.438	0	24.584.438
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga samtals	70.623.544	0	70.623.544	62.778.140	0	62.778.140
Skuldabréf samtals	163.367.422	0	163.367.422	152.239.521	0	152.239.521
Áætlað gangvirði skuldabr. sem haldið er til gjalddaga .	72.755.018	0	72.755.018	63.958.868	0	63.958.868

33. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum sundurliðast sem hér segir:

	Mynt	Hlutfall		Bókfært verð	
		31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Íslensk króna	ISK	77,2%	83,2%	185.636.609	176.976.640
Bandaríkjadalur	USD	18,7%	13,2%	44.846.734	28.169.165
Evra	EUR	3,0%	2,5%	7.139.881	5.372.005
Sterlingspund	GBP	0,1%	0,1%	235.501	152.600
Dönsk króna	DKK	0,5%	0,5%	1.281.095	1.001.932
Aðrar myntir		0,5%	0,4%	1.186.900	937.413
		100,0%	100,0%	240.326.720	212.609.755

Skýringar

34. Kröfur

Kröfur sundurliðast sem hér segir:

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Ógreidd iðgjöld	1.132.253	1.101.770
Ógreidd framlög í jafnvæggissjóð og lífeyrisaukasjóð	83.354	131.510
Annað	285.205	168.649
	<u>1.500.812</u>	<u>1.401.929</u>

35. Ófnislegar eignir

Ófnislegar eignir sundurliðast sem hér segir:

	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Kostnaðarverð í upphafi árs	202.822	163.143
Uppsafnaðar afskriftir	(53.562)	(16.965)
Bókfært verð í ársbyrjun	149.260	146.177
Keypt á árinu	40.431	39.680
Afskrift ársins	(44.608)	(36.596)
Bókfært verð í árslok	145.084	149.260

36. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir sundurliðast sem hér segir:

	<u>Fasteign</u>	<u>Tölvubúnaður</u>	<u>2019</u>	<u>2018</u>
Kostnaðarverð í upphafi árs	173.051	3.872	176.923	134.335
Uppsafnaðar afskriftir	(33.493)	(473)	(33.966)	(30.225)
Bókfært verð í ársbyrjun	139.558	3.399	142.957	104.110
Keypt á árinu	2.662	0	2.662	42.587
Afskrift ársins	(3.488)	(968)	(4.456)	(3.740)
Bókfært verð í árslok	138.732	2.431	141.163	142.957

Fasteigna- og váttryggingamat varanlegra rekstrarfjármuna greinist sem hér segir:

	<u>Fasteignamat</u>		<u>Váttryggingamat</u>	
	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Fasteign	132.000	126.750	253.291	228.740
Tölvubúnaður			32.308	31.498
	<u>132.000</u>	<u>126.750</u>	<u>285.598</u>	<u>260.238</u>

37. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir sundurliðast sem hér segir:

	<u>31.12.2019</u>	<u>31.12.2018</u>
Ógreidd verðbréfavíðskipti	13.960	100.000
Annað	343.628	483.574
	<u>357.587</u>	<u>583.574</u>

Skýringar

38. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og samnefndri reglugerð nr. 391/1998. Útreikningurinn er gerður af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins.

Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV. kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Þar kemur m.a. fram að meta skuli dánar- og lífslíkur miðað við nýjustu dánar- og eftirlifendatöflur útgefnar af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysluverðs.

Á árinu 2018 samþykkti Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga nýjan reiknigrundvöll fyrir mat eftirlauna- og örorkuskuldbindinga fyrir íslenska lífeyrissjóði. Grundvöllurinn er byggður á athugun sem náði til allra íslenskra lífeyrissjóða og er ýmis nýmæli að finna í útreikningsaðferðum. Má þar nefna að endurhæfing öryrkja er metin beint og einnig er gert ráð fyrir mismundandi lífslíkum öryrkja og annarra sjóðfélaga. Þá eru lífslíkur metnar eftir reynslu sjóðfélaga lífeyrissjóða en ekki þjóðarinnar allrar. Tekið var mið að dánarreynslu árunum 2010-2014 og örorkureynslu árunum 2011-2016. Grunnurinn var uppfærður árið 2019 með tilliti til breytinga á dánarreynslu þjóðarinnar frá árunum 2010-2014 til árunum 2014-2018. Fjármálaráðuneytið hefur gefið grunninn út í þessari mynd sem staðalforsendur fyrir tryggingafræðilegar athuganir.

Lífslíkur eru því nú metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en áður hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður.

Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrissjóðs og að reynslu sjóðsins af nýgengi örorku. Fyrir Brú leiddi nýtt mat í ljós hærri örorkutíðni í A og V deild en áður hafði verið sem hækkaði mat á örorkuskuldbindingum sem og eftirlaunaskuldbindingum. Í B deild er nýgengi örorku lægra en í eldri forsendum sem lækkaði mat á örorkuskuldbindingum en mat á eftirlaunaskuldbindingum hækkaði.

Eignir skv. tryggingafræðilegu uppgjöri	A deild		V deild		B deild	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Endurmetin eign í ársbyrjun	291.211.634	261.416.970	72.675.482	66.071.630	45.304.262	31.216.852
Endurmetin eign í árslok	326.405.906	291.211.634	82.385.611	72.675.482	46.452.128	45.304.262
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu	35.194.271	29.794.664	9.710.129	6.603.852	1.147.866	14.087.411
Heildarskuldbindingar						
Skuldbindingar í ársbyrjun	306.355.424	264.371.613	73.535.772	64.358.213	57.859.214	42.420.427
Skuldbindingar í árslok	340.477.342	306.355.424	84.261.570	73.535.772	58.147.188	57.859.214
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu	34.121.918	41.983.811	10.725.798	9.177.559	287.974	15.438.787
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	1.072.353	(12.189.147)	(1.015.669)	(2.573.707)	859.892	(1.351.376)

Þróun áfallinna lífeyrisskuldbindinga var sem hér segir:

Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	A deild		V deild		B deild	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	141.379.690	121.578.441	28.599.675	24.114.671	55.430.704	40.563.073
Skuldbinding LSK í ársbyrjun					0	12.189.907
Hækkun lífeyrisskuldb. v. vaxta og verðbóta	9.107.848	8.751.613	1.888.716	1.757.985	2.200.940	4.149.596
Hækkun áunninna réttinda v. iðgjalda ársins	10.915.724	10.834.390	3.199.189	2.779.147	299.147	352.710
Lækkun v. greidds lífeyris á árinu	(3.425.198)	(2.795.384)	(303.154)	(226.229)	(2.815.649)	(2.564.167)
Hækkun v. nýrra tafna um líf- og örorkulíkur	928.901	3.065.661	159.553	617.717	187.018	652.330
Hækkun/lækkun v. annarra breytinga	(605.227)	(55.030)	267.053	(443.616)	883.671	87.255
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	158.301.738	141.379.690	33.811.032	28.599.675	56.185.831	55.430.704

39. Viðmið um tryggingafræðilegt jafnvægi

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða segir að hrein eign til greiðslu lífeyris skuli vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meira en 10% munur er hlutaðeigandi sjóði skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2019 sýnir að í A deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 4,1%.

Með setningu laga nr. 127/2016 var lögum um lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hafði sú lagabreyting einnig áhrif á A deild Brúar. Samþykktum sjóðsins var breytt og komu inn ný ákvæði um jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð. Launagreiðendum í A deild var skylt að greiða framlag í jafnvægisjóð en sá sjóður var nýttur til að koma áfallinni tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í jafnvægi miðað við 31. maí 2017. Nánari umfjöllun um jafnvægisjóð, lífeyriaukaskjóð og varúðarsjóð er að finna í skýringu 40.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2019 sýnir að í V deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 2,2%.

Lífeyrissjóðir sem njóta bakábyrgðar ríkis, sveitarfélaga og banka eru undanþegnir kröfum samkvæmt 51. gr. laganna. Kröfurnar eiga því ekki við um B deild þar sem deildin nýtir bakábyrgðar viðkomandi sveitarfélaga.

Skýringar

40. Lífeyrisaukasjóður og varúðarsjóður A deildar

Þann 22. desember 2016 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2016 um breytingu á lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafa áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóðs.

Samkvæmt lögnum er frá 1. júní 2017 tekið upp breytt réttindakerfi þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur verður miðaður við 67 ára aldur. Núverandi sjóðfélögum er, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, áfram tryggð óbreytt jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur 65 ára lífeyristökualdur. Til að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 greiða launagreiðendur framlag í jafnvægisjóð sem var ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlag í lífeyrisaukasjóð til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðsfélaga þ.e. mismuninn á jafnri réttindaávinnslu og aldurstengdri og framlag í varúðarsjóð sem er ætlað til að styðja við lífeyrisaukasjóðinn.

a) Lífeyrisaukasjóður

Í samþykktum sjóðsins er gert ráð fyrir að sú fjárhæð sem lögð er fram í lífeyrisaukasjóð í upphafi verði haldið aðgreindri frá öðrum fjármunum sjóðsins og fært verður úr þeim sjóði árlega í almennar eignir deildarinnar þegar skuldbindingar vegna réttindaöflunar hafa stofnast. Tilgangurinn er að fylgjast með jafnvægi á milli eigna og skuldbindinga vegna lífeyrisréttinda og til að tryggja jafnræði á milli sjóðfélaga. Á hverju ári er því gerð tryggingafræðileg athugun á lífeyrisaukasjóðnum miðað við gildandi tryggingafræðilegar forsendur. Reiknað er út framlag úr lífeyrisaukanum með því að finna út muninn á jafnri ávinnslu og aldurstengdri ávinnslu sjóðfélaga sem er umfram verðmæti iðgjalda og frestun töku lífeyris til 67 ára aldurs.

Launagreiðendur aðrir en sveitarfélög, stofnanir sveitarfélaga, fyrirtæki og aðrar rekstareiningar sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélaga og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011, geta óskað eftir því að greiða framlag í lífeyrisaukasjóð með sérstöku iðgjaldi sem nemur nú 6,0% (2018: 4,5%). Sérstakt iðgjald launagreiðenda skal endurskoða árlega í samræmi við niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar. Stjórn skal taka ákvörðun um breytingu iðgjaldsins eigi síðar en 1. október fyrir komandi almanaksár.

Þróun lífeyrisaukasjóðs er sem hér segir:

	2019	2018
Staða í ársbyrjun	25.610.203	26.173.471
Bakfært framlag	0	(53.165)
Framlag í lífeyrisaukasjóð - Samtímagreitt 6,0% (2018: 4,5%) með iðgjöldum (A deild)	73.848	72.901
Verðmæti viðbótariðgjalds	793.101	835.917
Ávöxtun ársins	2.668.631	1.649.550
Endurmat eigna skv. tryggingafræðilegri stöðu	(1.431.919)	(1.181.445)
Flutt úr sjóðnum á árinu	(1.838.614)	(1.887.026)
Staða í árslok	25.875.250	25.610.203

Þróun heildarskuldbindingar lífeyrisaukasjóðs er sem hér segir:

	2019	2018
Staða í ársbyrjun	33.866.455	27.155.241
Breyting á árinu m.a. vegna breyttra taflna um lífs- og örorkulíkur	(401.081)	6.195.832
Rekstrarkostnaður	541.432	515.382
Staða í árslok	34.006.805	33.866.455
Eignir umfram skuldbindingar	(8.131.555)	(8.256.252)
Í hlutfalli af skuldbindingum	-23,9%	-24,4%

Halli lífeyrisaukasjóðs minnkar lítillega á árinu 2019 en á árinu 2018 hækka færslur úr lífeyrisaukasjóðnum vegna breytinga á töflum um lífslíkur og örorku sem hefur neikvæð áhrif á tryggingafræðilega stöðu lífeyrisaukasjóðsins.

Skýringar

b) Varúðarsjóður

Varúðarsjóður er það framlag sem launagreiðendur A deildar leggja til á grundvelli 2. mgr. ákvæðis til bráðabirgða XVIII við lög nr. 129/1997. Varúðarsjóðnum er ætlað að standa til vara að baki lífeyrisaukasjóðnum, sbr. grein 7, ef eignir lífeyrisaukasjóðsins duga ekki til að hann geti staðið við hlutverk sitt.

Varúðarsjóður skal aðgreindur frá öðrum fjármunum sem A deild fer með og telst ekki með í reiknaðri hreinni eign til greiðslu lífeyris. Árleg ávöxtun varúðarsjóðs skal lögð við höfuðstól hans.

Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá fulltrúa og BSRB, Bandalag háskólanna og Kennarasamband Íslands skipa þrjá fulltrúa í matshóp sem yfirfer tryggingafræðilega stöðu og ákveður hvort skilyrði fyrir ráðstöfun fjármuna úr varúðarsjóði séu uppfyllt. Matshópur skal leggja mat á stöðu lífeyrisaukasjóðsins á eftirfarandi hátt:

- Sé tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs samkvæmt árlegu mati neikvæð um 10% eða meira í fimm ár eða hafi hún haldist neikvæð um a.m.k. 5% samfellt í meira en tíu ár skal leggja höfuðstól varúðarsjóðsins í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins, í báðum tilvikum þar til að neikvæðu 5% viðmiði er náð, og fjármunirnir nýttir til að mæta skuldbindingum hans.

Að tuttugu árum liðnum frá stofnun varúðarsjóðs skal leggja höfuðstól hans í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins að því marki sem þörf er á til að tryggingafræðileg staða hans verði jákvæð um a.m.k. 2,5%. Það sem eftir kann að standa af höfuðstóli varúðarsjóðs skal endurgreiða launagreiðendum nema stjórn sjóðsins ásamt stofnaðilum hans, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, BSRB, BHM og KÍ telji að sértök rök séu fyrir því að ráðstafa eftirstöðvunum til lífeyrisaukasjóðsins eða A deildar.

Komi í ljós að varúðarsjóðurinn geti ekki staðið við hlutverk sitt, þ.e. ef eign sjóðsins dugir ekki til að styðja þannig við lífeyrisaukasjóðinn að komist verði hjá skerðingu á greiðslum úr honum, skulu launagreiðendur taka upp viðræður við heildarsamtök opinberra starfsmanna um hvernig við því verði brugðist. Í þeim viðræðum skal lagt mat á hvort þær tryggingafræðilegu forsendur sem byggt er á við ákvörðun á framlagi í lífeyrisaukasjóð, svo sem forsendur um útreikning á lífslíkum, hafi leitt til vanmats á fjárþörf sjóðsins. Verði það niðurstaðan skal brugðist við því þannig að markmið um jafn verðmæt réttindi sjóðfélaga séu tryggð.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign varúðarsjóðs á árinu ásamt efnahagsreikningi í lok árs er sem hér segir:

	2019	2018
Iðgjöld		
Framlag í varúðarsjóð	0	(2.642)
Iðgjöld samtals	0	(2.642)
Hreinar fjárfestingatekjur		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	735	0
Hreinar tekjur af skuldabréfum	8.722	8.732
Aðrar fjárfestingatekjur	92.887	162.303
Fjárfestingagjöld	(84)	0
Hreinar fjárfestingatekjur samtals	102.261	171.035
Breyting á hreinni eign	102.261	168.393
Hrein eign frá fyrra ári	3.183.043	3.014.650
Hrein eign í lok árs	<u>3.285.304</u>	<u>3.183.043</u>
Eignir	31.12.2019	31.12.2018
Fjárfestingar		
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	3.120.735	0
Skuldabréf	150.483	141.761
Fjárfestingar samtals	3.271.218	141.761
Kröfur		
Aðrar kröfur	10.189	210.343
Kröfur samtals	10.189	210.343
Ýmsar eignir		
Handbært fé	3.897	2.830.939
Ýmsar eignir samtals	3.897	2.830.939
Hrein eign samtals	<u>3.285.304</u>	<u>3.183.043</u>

Skýringar

41. Óinnkallaðar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Það er óvíst hvenær þessi loforð verða innkölluð og einnig hvort þau verða innkölluð að fullu. Óinnkallaðar skuldbindingar greinast sem hér segir:

	31.12.2019			31.12.2018	
	Mynt	Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
Innlendir sjóðir					
105 Miðborg slhf.	ISK	0	0	157.500	157.500
Akur fjárfestingar slhf.	ISK	0	0	8.814	8.814
Crowberry Capital slhf.	ISK	98.176	98.176	127.543	127.543
Frumtak 2 slhf.	ISK	0	0	24.482	24.482
Horn III Landsbréf	ISK	0	0	108.570	108.570
Innviðir fjárfestingar	ISK	215.350	215.350	475.000	475.000
Kjölfesta slhf.	ISK	4.294	4.294	4.294	4.294
SÍA III	ISK	194.977	194.977	261.310	261.310
			512.797		1.167.513
Erlendir sjóðir					
1315 Capital Fund II	USD	1.767	213.984	2.335	271.631
Access Capital Partners	EUR	0	0	553	73.676
Advent International GPE VIII-B	USD	331	40.084	1.053	122.495
AE Industrial Partners II	USD	2.566	310.743	3.000	348.990
Apax IX L.P.	USD	296	35.846	1.614	187.757
Berkshire Fund IX LP	USD	1.381	167.239	1.713	199.273
BlackRock Diversified Private Equity Programme IV	USD	713	86.344	750	87.248
BlackRock Private Oppertunities Fund III	USD	3.900	472.290	4.610	536.281
Cinven VI	EUR	216	29.339	438	58.355
Crescent Capital Partners VI	AUD	3.402	288.796	3.000	246.480
CVC Capital Partners VII LP	EUR	880	119.530	1.491	198.646
Doughty Hanson IV	EUR	330	44.824	418	55.690
K1 Special Oppertunities Fund	USD	60	7.266	94	10.935
Kholberg	USD	1.109	134.300	1.903	221.376
Linden Capital Partners IV	USD	2.217	268.479	2.872	334.100
Livingbrigde 6 LP	GBP	826	131.681	1.294	191.939
LPE II Astraus	EUR	1.342	182.284	3.700	492.951
Nordic Capital Fund IX	EUR	1.779	241.642	3.100	413.013
One Capital Partners VII	USD	1.585	191.944	2.583	300.480
PAI Europe VII	EUR	2.308	313.496	2.500	333.075
Pinova Fund 2	EUR	1.115	151.450	1.360	181.193
Tailwind Capital Partners III	USD	2.127	257.580	2.686	312.462
Thoma Bravo Fund XII LP	USD	206	24.947	344	40.018
Warburg Pincus Global Growth	USD	2.519	305.051	3.000	348.990
Z Capital Partners III LP	USD	774	93.731	2.180	253.599
			4.112.870		5.820.653

Skýringar

42. Flokkun fjármálagerna

Fjármálagerningar sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjalds	31.12.2019	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	72.946.076			72.946.076	72.946.076
Skuldabréf	92.743.877	30.442.918	40.180.626	163.367.422	165.498.895
Bundnar bankainnstæður	4.013.222			4.013.222	4.013.222
	169.703.176	30.442.918	40.180.626	240.326.720	242.458.193

	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjalds	31.12.2018	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	53.233.920			53.233.920	53.233.920
Skuldabréf	89.461.381	24.584.438	38.193.702	152.239.521	153.420.249
Bundnar bankainnstæður	7.136.315			7.136.315	7.136.315
	149.831.616	24.584.438	38.193.702	212.609.755	213.790.484

43. Stigskipting gangvirðis fjáreigna

a) Skilgreiningar

Við mat á gangvirði fjáreigna er byggt á viðurkenndum verðmatsaðferðum. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar áreiðanleika þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis.

Stig 1

Gangvirðismatið byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2

Gangvirðismatið byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum). Í stig 2 eru færðar fjárfestingar þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kaupilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3

Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Við mat á fjárfestingum sem falla undir stig 3 eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestastjóða, söluréttur eða verðmat félagsins byggt á afkomu eða samantölum við sambærilegar fjáreignir.

Sjóðurinn leitast ávallt við að nota verðmatsaðferðir á lægsta mögulega stigi.

b) Flokkun fjáreigna sem færðar eru á gangvirði eftir stigi matsaðferðar

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	31.12.2019	31.12.2018
Stig 1	152.457.367	135.599.176
Stig 2	514.830	583.970
Stig 3	16.730.978	13.648.470
	169.703.176	149.831.616

c) Þróun fjáreigna sem falla undir stig 3

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	2019	2018
Staða í ársbyrjun	13.648.470	11.990.169
Keypt á árinu	4.089.023	2.476.587
Selt á árinu/afborganir/endurgreiðslur	(2.894.720)	(3.285.624)
Flutt af stigi 1 og 2	104.695	0
Vextir og matsbreytingar	1.783.510	2.467.338
Staða í árslok	16.730.978	13.648.470

Skýringar

Áhættustýring

44. Áhættueftirlit og áhættuþættir í starfsemi

Stjórn lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt áhættueftirlit með starfsemi sjóðsins. Hún hefur mótað og sett áhættustefnu og áhættustýringarstefnu og skilgreint áhættuvilja. Á grundvelli áhættustefnu felur stjórn framkvæmdastjóra, áhættunefnd og sviðsstjóra áhættustýringar umsjón með áhættueftirliti en framkvæmd stefnunnar dreifist á starfsmenn eftir ábyrgðarsviði. Áhættustefna og áhættuvilji sjóðsins var yfirfarin á árinu 2019 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 11. mars 2019.

Stefnuskjöl sjóðsins byggja á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.

Áhættueftirlit er að stærstum hluta framkvæmt með skilgreindum og tímasettum eftirlitsaðgerðum, virku innra eftirliti og reglubundnu áhættumati. Aðferð sjóðsins við mat á áhættu byggir m.a. á alþjóðlegum ISO/IEC stöðlum sem aðlagðir hafa verið að starfsemi sjóðsins. Staðlarnir ná yfir uppbyggingu og skilgreiningar á lykilhugtökum áhættustýringar og upplýsingaöryggi. Í áhættustýringarstefnu er áhætta í starfsemi sjóðsins og stjórnskipulag áhættustýringar skilgreint, lýsing á aðferðafræði við áhættumat og skilgreining á ábyrgð/hlutverki einstakra eininga og starfsmanna sjóðsins í að meta, vakta og stýra áhættum.

Tilgangur með áhættustefnu og skilgreiningu á áhættuvilja stjórnar er að auka öryggi í rekstri hans. Í áhættustýringarstefnu eru skilgreindir fimm meginflokkar áhættu þ.e. fjárhagsáhætta (markaðsáhætta), mótaðilaáhætta, lífeyristryggingaráhætta, lausafjárahætta og rekstraráhætta. Í hverjum meginflokki áhættu eru skilgreindir undirflokkar.

45. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna þ.e. breyting á vöxtum, gengi gjaldmiðla, virði verðbréfa eða öðrum þáttum sem ráðast af aðstæðum á markaði. Fjárhagslegri áhættu má skipta í eftirfarandi flokka:

a) Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hættan á að breytingar á vöxtum leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og þar af leiðandi til hækkunar á skuldbindingum sem hlutfall af eignum. Ef vextir hækka lækkar verð skuldabréfa sem getur leitt til þess að sjóðurinn þurfi að innleysa gengistap við sölu skuldabréfa sem keypt voru á lægri vöxtum. Lækkandi vaxtaumhverfi getur leitt til lækkunar á ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar skuldabréf í eigu sjóðsins eru á gjalddaga eða greidd upp fyrir lokagjalddaga.

B deild sjóðsins er lokuð þannig að iðgjöld fara lækkandi ár frá ári. Hækkun á lífeyrisbyrði er mætt með framlagi launagreiðanda og sölu eigna. Endurfjárfestingaráhættan er því takmörkuð en vaxtaáhætta er til staðar.

Hluti skuldabréfa sjóðsins er færður til bókar á gangvirði og hluti á á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hafa á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta (-1%) og hins vegar að ávöxtunarkrafan hækki um 100 punkta (+1%).

Áhrif vaxtaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	Skuldabréf færð á gangvirði			Skuldabréf færð á gangvirði		
	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2019	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2018
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	6.263.781	995.421	7.259.202	6.347.510	881.356	7.228.866
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	(5.457.814)	(912.819)	(6.370.632)	(5.516.057)	(814.256)	(6.330.313)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu			256.362.548			223.615.222
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu			242.732.713			210.056.042

Áhrif vaxtaáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Áhrif á tryggingafræðilega stöðu						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	1,4%	1,6%	1,1%	1,2%	0,8%	0,7%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,0%
	1,7%	1,8%	1,2%	1,4%	1,0%	0,7%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-1,2%	-1,4%	-0,9%	-1,0%	-0,7%	-0,6%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,1%	0,0%
	-1,5%	-1,6%	-1,1%	-1,2%	-0,9%	-0,6%
Tryggingafræðileg staða (án framlags launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	-2,5%	-3,1%	-1,0%	0,2%	-76,8%	-77,6%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	-5,6%	-6,6%	-3,3%	-2,4%	-78,6%	-78,9%

Skýringar

Hér er eingöngu tekið mið af breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris en undanskilin eru áhrif af endurmati verðbréfa. Í raun eru engin áhrif af vaxtaáættu á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins vegna þeirra forsendna sem notaðar eru við útreikning á verðmæti skuldabréfa í tryggingafræðilegri úttekt.

b) Uppgreiðsluáætta

Áætta tengd uppgreiðslu skuldabréfa fyrir gjaldaga en hluti skuldabréfa sjóðsins er með uppgreiðsluheimild. Ef skuldabréf eru greidd upp fyrir lokagjaldaga þarf sjóðurinn hugsanlega að endurfjárfesta á lægri vöxtum.

c) Markaðsáætta

Markaðsáætta er hættan á fjárhagslegu tapi vegna verðbreytinga á fjármálagerningum sem skráðir eru á markaði. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við eignasafn sjóðsins og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flókt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta markaðsáættu.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Markaðsverðbréf ásamt handbæru fé mynda stærsta hluta þeirra eigna sem ætlað er að standa á móti lífeyrisskuldbindingu sjóðsins. Fjárfestingar sjóðsins í markaðsverðbréfum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Innlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	21.593.959	20.514.578	8,7%	9,5%
Erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	51.352.117	32.719.342	20,6%	15,1%
Innlend skuldabréf á gangvirði	92.743.877	89.461.381	37,2%	41,3%
	165.689.953	142.695.301	66,5%	65,9%

Áhrif markaðsáættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	Innlendir	Erlendir	31.12.2019	Innlendir	Erlendir	31.12.2018
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris						
5% lækkun gangvirðis	(5.716.892)	(2.567.606)	(8.284.498)	(5.498.798)	(1.635.967)	(7.134.765)
10% lækkun gangvirðis	(11.433.784)	(5.135.212)	(16.568.995)	(10.997.596)	(3.271.934)	(14.269.530)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði						
5% lækkun gangvirðis			240.818.848			209.251.590
10% lækkun gangvirðis			232.534.350			202.116.825

Áhrif markaðsáættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
5% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-1,3%	-1,4%	-1,0%	-1,0%	-0,7%	-0,8%
Erlend eign	-0,6%	-0,4%	-0,5%	-0,3%	-0,2%	-0,1%
	-1,9%	-1,8%	-1,4%	-1,4%	-0,9%	-0,9%
10% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-2,6%	-2,8%	-2,0%	-2,1%	-1,5%	-1,5%
Erlend eign	-1,2%	-0,9%	-0,9%	-0,6%	-0,3%	-0,2%
	-3,8%	-3,7%	-2,9%	-2,7%	-1,8%	-1,7%
Tryggingafræðileg staða (án framlags launagreiðenda) eftir breytt gangvirði						
5% lækkun gangvirðis	-6,1%	-6,8%	-3,7%	-2,5%	-78,7%	-79,1%
10% lækkun gangvirðis	-8,0%	-8,6%	-5,1%	-3,9%	-79,6%	-80,0%

Áhrif 5,0% eða 10,0% hækkunar gangvirðis væru samsvarandi, en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

Skýringar

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst í að sveiflur á gengi íslensku krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar hafi neikvæð áhrif á eignastöðu sjóðsins. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við gjaldeyrisamsetningu eigna og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flökt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta gjaldmiðlaáhættu. Hægt er að stýra gjaldmiðlaáhættu með framvirkum samningum.

Stærsti hluti eigna og skulda sjóðsins er í íslenskum krónum. Í skýringu 21 er að finna upplýsingar um þróun gengis helstu gjaldmiðla í starfsemi sjóðsins.

	Mynt	Eignir	Skuldir	Hrein eign		Hrein eign	
				31.12.2019	Eignir	Skuldir	31.12.2018
Íslensk króna	ISK	189.388.835	393.878	188.994.957	177.741.040	609.754	177.131.286
Bandaríkjadalur	USD	49.985.525	0	49.985.525	28.612.877	0	28.612.877
Evra	EUR	7.415.073	0	7.415.073	8.417.103	0	8.417.103
Sterlingspund	GBP	239.796	0	239.796	218.607	0	218.607
Dönsk króna	DKK	1.281.095	0	1.281.095	1.069.070	0	1.069.070
Aðrar myntir		1.186.900	0	1.186.900	937.413	0	937.413
		249.497.223	393.878	249.103.345	216.996.109	609.754	216.386.355

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	31.12.2019	31.12.2018
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris		
5% styrking íslensku krónunnar	(3.005.419)	(1.962.753)
10% styrking íslensku krónunnar	(6.010.839)	(3.925.507)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði		
5% styrking íslensku krónunnar	246.097.926	214.423.602
10% styrking íslensku krónunnar	243.092.507	212.460.848

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Áhrif á tryggingafræðilega stöðu						
5% styrking íslensku krónunnar	-0,7%	-0,5%	-0,5%	-0,4%	-0,2%	-0,2%
10% styrking íslensku krónunnar	-1,4%	-1,0%	-1,1%	-0,7%	-0,4%	-0,3%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
5% styrking íslensku krónunnar	-4,8%	-5,5%	-2,8%	-1,5%	-78,0%	-78,4%
10% styrking íslensku krónunnar	-5,6%	-6,0%	-3,3%	-1,9%	-78,2%	-78,6%

Áhrif 5,0% eða 10,0% veikingar íslensku krónunnar væru samsvarandi, en í gagnstæða átt.

e) Ósamræmisáhætta

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á annars vegar eignum sjóðsins og hins vegar á skuldbindingum hans. Ósamræmisáhætta hjá sjóðnum er mismunandi á milli deilda sjóðsins og endurspeglast m.a. í að:

- Í B deild sjóðsins eru eignir til greiðslu lífeyris sem hlutfall af lífeyrisskuldbindingum neikvæðar sem nemur 77,8% þegar framlag launagreiðenda er ekki meðtalið.
- Eignir eru ekki verðtryggðar að fullu, sjá nánari umfjöllum um verðbólguáhættu hvernar sjóðsdeildar í kafla um verðbólguáhættu.
- Lífeyrisskuldbindingar A og V deilda eru tryggðar með vísitölu neysluverðs.
- Lífeyrisskuldbindingar í B deild eru tryggðar með vísitölu lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna sem hefur hækkað meira en vísitala neysluverðs á árunum 2018 og 2019. Sjá töflu í kafla um verðbólguáhættu.

Álagspróf eða næmnipróf eru dæmigerð próf til að meta ósamræmi á milli eigna og skuldbindinga. Með prófunum er reynt að meta næmni eigna og skuldbindinga fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

Skýringar

f) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkun á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingarnar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er samsett af verðtryggðum og óverðtryggðum eignum. Verðtryggðar eignir sjóðsins eftir sjóðsdeildum eru sem hér segir:

A deild	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	27.469.871	27.924.100	13,9%	16,3%
Útlán	14.975.289	12.358.874	7,6%	7,2%
Önnur skuldabréf	56.261.997	51.171.584	28,5%	29,8%
Verðtryggðar eignir	98.707.157	91.454.557	50,1%	53,3%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	158.301.738	141.379.690	80,3%	82,4%
Verðtryggingarjöfnuður	(59.594.581)	(49.925.133)	-30,2%	-29,1%

V deild	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	5.118.207	4.967.051	13,9%	16,3%
Útlán	2.790.207	2.198.357	7,6%	7,2%
Önnur skuldabréf	10.482.777	9.102.240	28,5%	29,8%
Verðtryggðar eignir	18.391.191	16.267.648	50,1%	53,3%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	33.811.032	28.599.675	92,0%	93,8%
Verðtryggingarjöfnuður	(15.419.841)	(12.332.027)	-42,0%	-40,4%

B deild	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	5.727.236	5.688.892	37,8%	39,5%
Útlán	460.090	547.309	3,0%	3,8%
Önnur skuldabréf	2.838.880	2.689.064	18,7%	18,7%
Verðtryggðar eignir	9.026.207	8.925.265	59,5%	62,0%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	56.185.831	55.430.704	370,5%	385,0%
Verðtryggingarjöfnuður	(47.159.624)	(46.505.438)	-311,0%	-323,0%

Þróun vísitalna á tímabilinu

	2019	2018
Vísitala neysluverðs	+2,7%	+3,3%
Vísitala lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna	+2,0%	+5,9%

g) Áhætta vegna eigna og skuldbindinga utan efnahagsreiknings

Áhætta felst í breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Sem dæmi um slíkar eignir og skuldbindingar má nefna framvirka samninga, afleiðusamninga og skuldbindandi samninga um fjárfestingar. Ekki eru til staðar opnir og útistandandi framvirkir gjaldmiðlasamningar eða afleiður hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Nánar er fjallað um þær í skýringu 41.

Skýringar

46. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef mótaðili í viðskiptum eða útgefandi fjármálagernings getur ekki staðið við skuldbindingu sína gagnvart sjóðnum eða uppfyllir ekki ákvæði samnings. Mótaðilaáhætta er skipt í útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta, afhendingaráhætta og uppgjörsáhætta. Með greiningu á mótaðilaáhætta er leitast við að meta hættuna á því að gagnaðilar fjármálagernings standi ekki við skuldbindingar sínar.

a) Samþjöppunaráhætta

Hættan á lítilli dreifingu mótaðila lífeyrissjóðs.

b) Landsáhætta

Hættan á að fjárfestingar séu of tengdar einu landi eða landsvæði. Í árslok 2019 voru um 77% fjárfestingaefna safnsins tengdar Íslandi og íslenskri mynt.

c) Afhendingaráhætta

Hættan á að mótaðili afhendi ekki verðbréf í samræmi við ákvæði fjármálagernings.

d) Uppgjörsáhætta

Hættan á að mótaðili í viðskiptum, hvort heldur það er mótaðillinn sjálfur eða milligönguaðili, afhendi ekki fjármálagerning eða virði hans eins og um var samið. Sjóðurinn útbýr mánaðarlega vanskilaskýrslur til að fylgjast með stöðu vanskila á hverjum tíma.

e) Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, skuldaviðurkenningar og innlán. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á lánsþæfi stærstu útgefenda.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera lánsþæfiseinkunn eru ríkissjóður, Arion banki hf. og Íslandsbanki hf. Ríkissjóður er með einkunnirnar A-2/A/A (Moody's/S&P/Fitch) þegar kemur að langtíma skuldbindingum í innlendri mynt. Í árslok var lánsþæfiseinkunn Arion banka hf., Landsbanka Íslands hf. og Íslandsbanka hf. BBB+ frá Standard & Poor's á skuldbindingum til langs tíma.

Útlánaáhætta	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, lánsþæfismat S&P A	53.930.738	53.503.824	21,6%	24,7%
Mótaðilar með lánsþæfismat S&P, BBB+	32.224.835	31.734.169	12,9%	14,7%
Útlán	30.494.235	24.625.901	12,2%	11,4%
Önnur skuldabréf	46.999.522	42.689.921	18,9%	19,7%
Varúðarniðurfærsla skuldabréfa	(281.909)	(314.295)	-0,1%	-0,1%
Lánsþæfismat 31.12.2019	163.367.422	152.239.521	65,6%	70,4%

Í skýringu 26 er fjallað um þróun varúðarniðurfærslu skuldabréfa, en hún lækkaði úr 314,3 m.kr. í 281,9 m.kr. á árinu 2019. Hluti skuldabréfa sem eru komin í 90 daga vanskil eða lengur hafa verið færð niður hjá sjóðnum.

Vanskil 90 daga eða lengur	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Útlán til sjóðfélaga	43.781	105.759	0,0%	0,0%
Útlán til annarra	94.747	0	0,0%	0,0%
Önnur skuldabréf	230.592	272.831	0,1%	0,1%

47. Lífeyrstryggingaráhætta

Lífeyrstryggingaráhætta er hættan á því að sjóðurinn geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Helstu áhættuþættir fyrir sjóðfélaga eru skerðingaráhætta, iðgjaldaáhætta, umhverfis- og lýðfræðileg áhætta. Til þess að meta lífeyrstryggingaráhætta er m.a. horft á hlutfall lífeyris á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga og fleira.

Til að meta lífeyrstryggingaráhætta sjóðsins er gert árlegt álagspróf á tryggingafræðilegri stöðu í lok hvers árs. Útreikningurinn er byggður á mismunandi forsendum skuldbindinga og eignum sjóðsins.

a) Skerðingaráhætta

Hættan á að skuldbindingar hækki meira en eignir og skerða þurfi réttindi. Það kemur ekki til þess hjá B deild sjóðsins þar sem hún nýtur ábyrgðar launagreiðenda sem þýðir að sjóðsfélagar verða ekki fyrir skerðingu á réttindum.

b) Iðgjaldaáhætta

Iðgjaldaáhætta í A og V deild sjóðsins er ekki metin mikil þar sem nýliðun er töluverð. B deild sjóðsins er lokuð fyrir nýjum sjóðsfélögum þannig að virkum sjóðfélögum fækkar ár frá ári og iðgjöld lækka en á móti greiða launagreiðendur mánaðarlega aukaframlag sem er ákveðið hlutfall af greiddum lífeyri sem tryggingastærðfræðingur sjóðsins reiknar árlega.

c) Umhverfis- og lýðfræðileg áhætta

Hættan á neikvæðri þróun í ytra umhverfi, þ. á m. félagslegar og hagrænar breytingar sem auka á lífeyrisþæfi sjóðsins eða takmarki ávöxtun eigna. Þá er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisréttindum sjóðsins breytist á þann veg að skuldbindingar hækki umfram áætlanir.

Skýringar

d) Álagspróf

Áhættueftirlit sjóðsins framkvæmir álagspróf reglulega en markmiðið er að meta hvort tryggingafræðileg staða verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti.

Samkvæmt 39. gr. laga nr. 129/1997 eiga þessi viðmið ekki við um sjóði sem njóta ábyrgðar launagreiðenda. Í lögunum segir að ef tryggingafræðileg athugun leiðir í ljós meira en 10% halla er hlutaðeigandi sjóði skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sínum. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

B deild sjóðsins nýtur ábyrgðar launagreiðenda og því eiga ofangreind viðmið ekki við um starfsemi þeirrar deildar.

e) Niðurstöður álagsprófs

A deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Núverandi staða	-4,1%	-4,9%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-12,7%	-13,8%	-8,6%	-8,9%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-8,7%	-10,7%	-4,6%	-5,8%
Örorkulíkur auknar um 10%	-4,9%	-6,4%	-0,8%	-1,5%
Vísitala neysluverðs - hækkun ársins aukin um 0,5%	-4,8%	-5,1%	-0,7%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-5,6%	-6,0%	-1,4%	-1,0%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-4,9%	-5,6%	-0,7%	-0,7%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-6,3%	-7,2%	-2,1%	-2,3%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-5,4%	-5,8%	-1,2%	-0,9%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-4,6%	-5,4%	-0,5%	-0,5%

V deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Núverandi staða	-2,2%	-1,2%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-12,7%	-11,9%	-10,5%	-10,7%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-6,6%	-6,5%	-4,4%	-5,3%
Örorkulíkur auknar um 10%	-3,4%	-2,1%	-1,1%	-1,0%
Vísitala neysluverðs - hækkun ársins aukin um 0,5%	-2,7%	-1,3%	-0,5%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-3,3%	-1,9%	-1,1%	-0,8%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-2,8%	-1,7%	-0,6%	-0,5%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-3,8%	-2,9%	-1,6%	-1,7%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-3,1%	-1,8%	-0,9%	-0,6%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-2,6%	-1,5%	-0,4%	-0,4%

B deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Núverandi staða (án framlags launagreiðenda)	-77,8%	-78,3%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-78,9%	-79,1%	-1,1%	-0,8%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-79,4%	-79,5%	-1,6%	-1,2%
Örorkulíkur auknar um 10%	-77,9%	-78,3%	-0,1%	0,0%
Vísitala neysluverðs - hækkun ársins aukin um 0,5%	-77,8%	-78,3%	0,0%	0,0%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-78,2%	-78,6%	-0,4%	-0,3%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-77,8%	-78,4%	-0,1%	-0,1%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-78,9%	-79,4%	-1,1%	-1,1%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-78,1%	-78,5%	-0,3%	-0,2%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-78,1%	-78,7%	-0,4%	-0,4%

Skýringar

48. Lausafjánhætta

Lausafjánhætta er hættan á því að sjóðurinn hafi ekki nægjanlegt laust fé til að standa við nauðsynlegar greiðslur t.d. til að greiða lífeyri, gera upp verðbréfavíðskipti eða standa straum af rekstrarkostnaði. Skipta má lausafjánhættu í seljanleikaáættu og útstreymisáættu.

a) Seljanleikaáætt

Seljanleikaáætt lýtur að áhættunni á því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma, samkvæmt þörfum sjóðsins. Mánaðarlega eru útbúnar lausafjárspár sem sýna vænt fjárflæði næstu 12 mánuði.

Auðseljanlegar eignir sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018
Innlán	11.396.666	9.828.523	4,6%	4,5%
Skuldabréf með ríkisábyrgð	53.930.738	53.503.824	21,6%	24,7%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	74.734.515	70.437.874	30,0%	32,6%
Innlend skráð hlutabréf	12.337.053	9.583.633	5,0%	4,4%
Erlend skráð hlutabréf	1.281.095	1.001.932	0,5%	0,5%
Innlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	6.750.548	5.046.737	2,7%	2,3%
Erlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	39.344.794	21.342.244	15,8%	9,9%
	199.775.409	170.744.768	80,2%	78,9%

b) Útstreymisáætt

Útstreymisáætt vísar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjöra samninga, t.d. vegna verðbréfavíðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að meira innstreymi er af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út sem lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns er til sjóðsins.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum	2019	2018
Lífeyrir	6.620.861	5.671.581
Iðgjöld	16.422.127	14.546.985
Lífeyrisbyrði	40,3%	39,0%
Hlutfall lífeyris af iðgjöldum án aukaframlaga	2019	2018
Lífeyrir	6.519.048	5.584.127
Iðgjöld	14.156.248	12.810.935
Lífeyrisbyrði	46,1%	43,6%

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum fyrir hverja sjóðsdeild fyrir sig má finna í yfirliti yfir kennitölur viðkomandi deildar og í deildaskiptu yfirliti.

49. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á tjóni vegna ófullnægjandi innri verkferla, mistaka eða svika starfsmanna, vanvirkra upplýsingakerfa eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfinu. Skipta má rekstraráhættu m.a. í starfsmannaáættu, áættu vegna svika, áættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáhættu, lagalega áættu, úrskurðaráættu lífeyris, skjalaáættu, áættu vegna útvistunar og upplýsingaáættu.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfseminna eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni.

Til að draga úr rekstraráhættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins.

Kennitölur

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	2019	2018	2017	2016	2015
a) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	10,4%	6,2%	7,9%	1,8%	10,3%
Hrein raunávöxtun	7,5%	2,9%	6,0%	-0,3%	8,1%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,8%	4,3%	4,5%	4,1%	4,9%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	4,2%	3,6%	2,0%	1,5%	2,2%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	10,4%	6,2%	7,9%	1,8%	11,6%
Hrein raunávöxtun	7,5%	2,9%	6,0%	-0,3%	19,7%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	5,0%	4,5%	4,8%	4,4%	5,2%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	4,3%	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%
b) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	23,2%	18,3%	22,6%	22,1%	25,8%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7,2%	6,7%	8,0%	9,2%	10,2%
Skráð skuldabréf	53,2%	57,9%	57,1%	58,7%	49,7%
Óskráð skuldabréf	14,8%	13,7%	11,4%	9,5%	10,5%
Bundnar bankainnstæður	1,7%	3,4%	0,9%	0,4%	3,6%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
c) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	77,2%	83,2%	83,8%	84,5%	85,5%
Fjárfestingar í erlendum myntum	22,8%	16,8%	16,2%	15,5%	14,5%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	18.548	17.692	16.665	16.225	16.316
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	7.862	7.136	6.512	5.500	4.805
Stöðugildi, meðaltal árs	25,5	25,7	19,9	16,0	15,0
e) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	71,9%	72,5%	69,5%	66,6%	64,9%
Örorkulífeyrir	19,4%	18,2%	21,5%	24,2%	25,6%
Makalífeyrir	7,2%	8,1%	7,3%	7,3%	7,4%
Barnalífeyrir	1,4%	1,2%	1,7%	1,8%	2,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
f) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	16.422.127	14.935.536	53.400.055	12.509.138	11.455.146
Lífeyrir alls	6.620.861	5.823.069	4.788.171	3.880.708	3.359.526
Hreinar fjárfestingatekjur alls	23.439.816	13.250.589	13.398.073	2.634.766	13.298.984
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	524.092	525.463	451.307	317.866	307.510
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	32.716.990	21.843.809	66.383.836	15.275.182	21.087.093
<i>Vísitala neysluverðs þann 31.12.2019</i>					
g) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	40,3%	39,0%	9,0%	31,0%	29,3%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	46,8%	44,3%	39,2%	33,8%	31,8%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	10,0%	6,2%	7,7%	2,0%	11,2%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	3,2%	3,5%	0,8%	2,5%	2,7%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,3%	0,2%	0,3%

Kennitölur

A deild

	2019	2018	2017	2016	2015
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-4,1%	-4,9%	-1,1%	-13,3%	-9,9%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	15,6%	14,6%	21,5%	-8,9%	-3,3%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	10,3%	6,3%	8,0%	1,8%	10,3%
Hrein raunávöxtun	7,5%	3,0%	6,1%	-0,3%	8,1%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,8%	4,3%	4,6%	4,2%	5,0%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	4,2%	3,6%	2,0%	1,5%	2,3%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	10,3%	6,3%	8,0%	1,8%	11,5%
Hrein raunávöxtun	7,5%	3,0%	6,1%	-0,3%	9,4%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	5,1%	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	4,3%	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22,9%	17,8%	22,4%	22,2%	26,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7,6%	7,1%	8,4%	9,6%	10,7%
Skráð skuldabréf	52,3%	57,2%	56,7%	58,3%	49,2%
Óskráð skuldabréf	15,4%	14,3%	11,7%	9,5%	10,4%
Bundnar bankainnstæður	1,8%	3,6%	0,9%	0,4%	3,6%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	76,7%	82,8%	83,7%	84,3%	85,2%
Fjárfestingar í erlendum myntum	23,3%	17,2%	16,3%	15,7%	14,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	13.772	12.892	12.062	11.491	11.333
Sjóðfélagar í árslok	63.544	60.410	57.155	54.151	51.485
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	4.846	4.306	4.087	3.531	3.055
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	67,0%	67,9%	64,6%	62,4%	60,2%
Örorkulífeyrir	28,7%	27,9%	30,8%	32,8%	34,1%
Makalífeyrir	2,2%	2,3%	2,3%	2,4%	2,8%
Barnalífeyrir	2,1%	1,8%	2,4%	2,5%	2,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	11.072.372	10.149.476	47.751.635	8.793.553	7.987.179
Lífeyrir alls	3.500.467	2.935.847	2.627.080	2.252.435	1.976.118
Hreinar fjárfestingatekjur alls	18.493.568	10.602.090	10.704.541	2.103.551	10.829.291
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	353.693	339.302	284.517	218.845	203.126
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	25.711.779	17.476.416	55.544.579	8.425.823	16.353.559
<i>Vísitala neysluverðs þann 31.12.2019</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	31,6%	28,9%	5,5%	25,6%	24,7%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukafamlaga)	32,3%	29,2%	28,1%	25,8%	24,9%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	10,0%	6,2%	7,7%	2,0%	11,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	3,2%	3,3%	0,6%	2,5%	2,5%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

V deild	2019	2018	2017	2016	2015
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-2,2%	-1,2%	2,7%	3,4%	6,9%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	1,2%	1,2%	3,8%	3,7%	8,7%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	10,3%	6,3%	8,0%	1,8%	10,3%
Hrein raunávöxtun	7,5%	3,0%	6,1%	-0,3%	8,1%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,8%	4,3%	4,6%	4,2%	5,0%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	4,2%	3,6%	2,0%	1,5%	2,3%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	10,3%	6,3%	8,0%	1,8%	11,5%
Hrein raunávöxtun	7,5%	3,0%	6,1%	-0,3%	9,4%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	5,1%	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	4,3%	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	22,9%	17,8%	22,4%	22,2%	26,1%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7,6%	7,1%	8,4%	9,6%	10,7%
Skráð skuldabréf	52,3%	57,2%	56,7%	58,3%	49,2%
Óskráð skuldabréf	15,4%	14,3%	11,7%	9,5%	10,4%
Bundnar bankainnstæður	1,8%	3,6%	0,9%	0,4%	3,6%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	76,7%	82,8%	83,7%	84,3%	85,2%
Fjárfestingar í erlendum myntum	23,3%	17,2%	16,3%	15,7%	14,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	4.589	4.583	4.439	4.570	4.802
Sjóðfélagar í árslok	37.507	36.406	34.931	33.961	33.036
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.243	1.144	1.125	979	817
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	33,6%	36,6%	34,8%	32,9%	31,3%
Örorkulífeyrir	57,6%	54,7%	55,9%	58,3%	58,9%
Makalífeyrir	1,1%	1,0%	0,9%	1,0%	1,1%
Barnalífeyrir	7,7%	7,7%	8,5%	7,8%	8,8%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	3.233.197	3.004.009	2.783.525	2.686.616	2.559.739
Lífeyrir alls	303.154	254.567	214.174	173.191	148.935
Hreinar fjárfestingatekjur alls	3.368.731	1.838.958	1.995.546	429.929	1.809.782
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	60.140	57.075	49.091	36.664	35.545
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	6.238.634	4.531.325	4.515.806	2.906.690	4.468.708
<i>Vísitala neysluverðs þann 31.12.2019</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	9,4%	8,5%	7,7%	6,4%	5,8%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	9,5%	8,6%	7,7%	6,5%	5,9%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	10,0%	6,2%	7,7%	2,0%	11,1%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	1,9%	1,9%	1,8%	1,4%	1,4%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

B deild

	2019	2018	2017	2016	2015
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-20,1%	-21,7%	-26,4%	-25,8%	-23,5%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-78,2%	-78,8%	-81,2%	-89,6%	-87,1%
Án framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-77,8%	-78,3%	-80,6%	-88,3%	-85,7%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	10,4%	4,7%	6,1%	0,8%	11,0%
Hrein raunávöxtun	7,6%	1,4%	4,3%	-1,3%	8,8%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,1%	3,7%	3,7%		
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	10,4%	4,7%	6,1%	0,8%	12,1%
Hrein raunávöxtun	7,6%	1,4%	4,3%	-1,3%	9,9%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,3%	3,9%	3,9%		
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	27,6%	25,7%	26,3%	18,6%	19,9%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,4%	0,6%	1,9%	0,1%	0,2%
Skráð skuldabréf	67,2%	68,0%	63,5%	71,4%	63,0%
Óskráð skuldabréf	4,7%	5,7%	6,8%	9,4%	13,3%
Bundnar bankainnstæður	0,0%	0,0%	1,5%	0,4%	3,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	86,0%	89,5%	87,1%	91,9%	92,7%
Fjárfestingar í erlendum myntum	14,0%	10,5%	12,9%	8,1%	7,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	186	217	164	164	181
Sjóðfélagar í árslok	4.056	4.106	3.274	3.048	3.115
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.773	1.686	1.300	990	933
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	81,6%	80,6%	79,6%	77,0%	76,1%
Örorkulífeyrir	4,5%	4,3%	5,8%	7,4%	8,7%
Makalífeyrir	13,9%	15,0%	14,6%	15,6%	15,1%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	2.116.557	1.782.052	2.864.895	1.028.969	908.227
Lífeyrir alls	2.817.239	2.632.656	1.946.917	1.455.082	1.234.473
Hreinar fjárfestingatekjur alls	1.577.517	809.541	697.986	101.286	659.911
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	110.258	129.085	117.699	62.358	68.839
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	766.577	(163.932)	6.323.451	3.942.668	264.825
<i>Vísitala neysluverðs þann 31.12.2019</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	133,1%	147,7%	68,0%	141,4%	135,9%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	2014,7%	1677,2%	1631,7%	1461,4%	1251,9%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	10,6%	5,4%	6,8%	2,0%	12,3%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	5,2%	7,2%	4,1%	6,1%	7,6%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,7%	0,9%	1,2%	1,2%	1,3%

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2019

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	Skýring	A deild	V deild	B deild	2019	2018
Iðgjöld	6					
Iðgjöld sjóðfélaga		2.796.103	945.030	39.886	3.781.019	3.432.879
Iðgjöld launagreiðenda		8.038.255	2.232.586	99.947	10.370.788	9.379.694
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		7.518	(3.077)	0	4.441	(1.638)
		<u>10.841.876</u>	<u>3.174.539</u>	<u>139.833</u>	<u>14.156.248</u>	<u>12.810.935</u>
Sérstök aukaframlög	22, 40	230.496	58.659	1.976.724	2.265.879	1.736.049
Iðgjöld samtals		<u>11.072.372</u>	<u>3.233.197</u>	<u>2.116.557</u>	<u>16.422.127</u>	<u>14.546.985</u>
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	23	(3.425.198)	(278.201)	(2.815.649)	(6.519.048)	(5.584.127)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(69.143)	(23.414)	(1.460)	(94.018)	(81.227)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(6.126)	(1.539)	(130)	(7.796)	(6.227)
Lífeyrir samtals		<u>(3.500.467)</u>	<u>(303.154)</u>	<u>(2.817.239)</u>	<u>(6.620.861)</u>	<u>(5.671.581)</u>
Hreinar fjárfestingatekjur	7					
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	24-25	8.497.683	1.547.912	781.933	10.827.528	2.215.103
Hreinar tekjur af skuldabréfum	26	9.622.859	1.752.870	774.383	12.150.112	9.810.206
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		252.762	46.042	0	298.805	291.796
Aðrar fjárfestingatekjur:						
Vaxtatekjur af handbæru fé		164.689	29.999	23.314	218.002	643.125
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		1.016	185	898	2.099	5.310
Fjárfestingagjöld	8, 27	(45.441)	(8.277)	(3.011)	(56.730)	(59.669)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		<u>18.493.568</u>	<u>3.368.731</u>	<u>1.577.517</u>	<u>23.439.816</u>	<u>12.905.872</u>
Rekstrarkostnaður	9					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	28	(353.693)	(60.140)	(110.258)	(524.092)	(511.793)
Rekstrarkostnaður samtals		<u>(353.693)</u>	<u>(60.140)</u>	<u>(110.258)</u>	<u>(524.092)</u>	<u>(511.793)</u>
Aðrar tekjur						
Aðrar tekjur		0	0	0	0	6.054
Aðrar tekjur samtals		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.054</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		25.711.779	6.238.634	766.577	32.716.990	21.275.537
Hrein eign frá fyrra ári		171.484.147	30.503.059	14.399.149	216.386.355	190.559.141
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar		0	0	0	0	4.551.677
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		<u>197.195.927</u>	<u>36.741.693</u>	<u>15.165.726</u>	<u>249.103.345</u>	<u>216.386.355</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	Skýring	A deild	V deild	B deild	31.12.2019	31.12.2018
Eignir						
Fjárfestingar						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 25, 31	58.158.910	10.836.212	3.950.954	72.946.076	53.233.920
Skuldabréf	13, 32	129.165.680	24.066.246	10.135.495	163.367.422	152.239.521
Bundnar bankainnstæður	14	3.382.915	630.307	0	4.013.222	7.136.315
Fjárfestingar samtals		<u>190.707.505</u>	<u>35.532.765</u>	<u>14.086.450</u>	<u>240.326.720</u>	<u>212.609.755</u>
Kröfur	16					
Kröfur á launagreiðendur		946.143	176.286	9.824	1.132.253	1.101.770
Aðrar kröfur		106.284	19.803	242.473	368.560	300.159
Millireikningur		12.007	2.237	(14.244)	0	0
Kröfur samtals	34	<u>1.064.433</u>	<u>198.326</u>	<u>238.053</u>	<u>1.500.812</u>	<u>1.401.929</u>
Ýmsar eignir						
Óefnislegar eignir	17, 35	122.297	22.787	0	145.084	149.260
Varanlegir rekstrarfjármunir	18, 36	118.992	22.171	0	141.163	142.957
Handbært fé	19	5.404.647	1.006.998	971.798	7.383.444	2.692.208
Ýmsar eignir samtals		<u>5.645.937</u>	<u>1.051.955</u>	<u>971.798</u>	<u>7.669.691</u>	<u>2.984.425</u>
Eignir samtals		<u><u>197.417.875</u></u>	<u><u>36.783.046</u></u>	<u><u>15.296.301</u></u>	<u><u>249.497.223</u></u>	<u><u>216.996.109</u></u>
Skuldir						
Áfallinn kostnaður og fyrirframinheimtar tekjur		30.590	5.700	0	36.290	26.180
Aðrar skuldir	37	191.358	35.654	130.575	357.587	583.574
Skuldir samtals		<u>221.949</u>	<u>41.354</u>	<u>130.575</u>	<u>393.878</u>	<u>609.754</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u><u>197.195.927</u></u>	<u><u>36.741.693</u></u>	<u><u>15.165.726</u></u>	<u><u>249.103.345</u></u>	<u><u>216.386.355</u></u>
Skuldbindingar utan efnahags	41					
Áhættustýring	44-49					

Sjóðstreymi ársins 2019

<i>Brú samtryggingadeildir (A+V+B)</i>	Skýring	A deild	V deild	B deild	2019	2018
Inngreiðslur						
lögjöld		11.023.022	3.216.430	2.152.192	16.391.644	14.356.711
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		17.095	2.495	16.138	35.728	25.028
Aðrar inngreiðslur		82.757	12.092	28.334	123.183	20.336.163
Inngreiðslur samtals		11.122.874	3.231.018	2.196.664	16.550.555	34.717.903
Útgreiðslur						
Lífeyrir		(3.500.467)	(303.154)	(2.817.239)	(6.620.861)	(5.671.581)
Rekstrarkostnaður		(353.693)	(60.140)	(110.258)	(524.092)	(511.793)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(36.325)	(6.768)	0	(43.093)	(41.930)
Aðrar útgreiðslur		(192.994)	(32.751)	(189.383)	(415.127)	(814.111)
Útgreiðslur samtals		(4.083.479)	(402.814)	(3.116.880)	(7.603.173)	(7.039.414)
Nýtt ráðstöfunaré til fjárfestinga		7.039.395	2.828.204	(920.216)	8.947.382	27.678.489
Fjárfestingahreyfingar						
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum ..		1.583.692	(96.557)	47.907	1.535.042	419.244
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(21.025.181)	(3.917.427)	(495.747)	(25.438.356)	(31.780.920)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		11.970.278	2.230.311	818.097	15.018.686	28.391.394
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		19.428.431	2.559.545	1.045.657	23.033.633	14.847.058
Keypt skuldabréf		(18.636.098)	(3.472.292)	(499.305)	(22.607.695)	(49.677.119)
Seld skuldabréf		498.355	92.854	5.064	596.274	56.418
Bundin innlán		2.928.473	493.424	0	3.421.897	(5.395.701)
Fjárfestingahreyfingar samtals		(3.252.051)	(2.110.142)	921.673	(4.440.519)	(43.139.627)
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé		3.787.344	718.062	1.457	4.506.863	(15.461.138)
Gengismunur af handbæru fé		148.610	27.689	8.074	184.373	623.401
Handbært fé í upphafi árs		1.468.694	261.247	962.268	2.692.208	12.978.268
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar		0	0	0	0	4.551.677
Handbært fé í lok árs		5.404.647	1.006.998	971.798	7.383.444	2.692.208

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2019

<i>B deild</i>	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	2019	2018
Iðgjöld									
Iðgjöld sjóðfélaga	2.010	12.136	814	1.650	2.560	4.706	16.010	39.886	47.028
Iðgjöld launagreiðenda	8.077	35.797	3.879	3.548	7.192	9.412	32.043	99.947	110.939
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	0	0	0	0	0	0	0	0	(5.086)
	<u>10.087</u>	<u>47.933</u>	<u>4.693</u>	<u>5.198</u>	<u>9.752</u>	<u>14.117</u>	<u>48.053</u>	<u>139.833</u>	<u>152.881</u>
Sérstök aukaframlög	318.472	615.376	117.344	78.987	276.219	209.692	360.634	1.976.724	1.582.810
Iðgjöld samtals	<u>328.559</u>	<u>663.309</u>	<u>122.037</u>	<u>84.185</u>	<u>285.971</u>	<u>223.810</u>	<u>408.686</u>	<u>2.116.557</u>	<u>1.735.691</u>
Lífeyrir									
Heildarfjárhæð lífeyris	(421.437)	(777.407)	(176.521)	(146.880)	(250.062)	(434.820)	(608.522)	(2.815.649)	(2.562.514)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	(122)	(506)	(54)	(59)	(101)	(146)	(472)	(1.460)	(1.534)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	0	(8)	0	0	0	0	(122)	(130)	(119)
Lífeyrir samtals	<u>(421.558)</u>	<u>(777.921)</u>	<u>(176.575)</u>	<u>(146.939)</u>	<u>(250.163)</u>	<u>(434.966)</u>	<u>(609.116)</u>	<u>(2.817.239)</u>	<u>(2.564.167)</u>
Hreinar fjárfestingatekjur									
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	115.909	120.620	36.537	18.616	21.569	218.358	250.324	781.933	38.723
Hreinar tekjur af skuldabréfum	114.789	119.455	36.184	18.437	21.361	216.250	247.907	774.383	712.101
Aðrar fjárfestingatekjur:									
Vaxtatekjur af handbæru fé	3.456	3.596	1.089	555	643	6.511	7.464	23.314	37.915
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	264	11	23	(3)	450	193	(39)	898	2.934
Fjárfestingagjöld	(446)	(465)	(141)	(72)	(83)	(841)	(964)	(3.011)	(3.192)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals	<u>233.971</u>	<u>243.217</u>	<u>73.693</u>	<u>37.534</u>	<u>43.940</u>	<u>440.470</u>	<u>504.692</u>	<u>1.577.517</u>	<u>788.481</u>
Rekstrarkostnaður									
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(14.966)	(30.270)	(6.370)	(4.600)	(9.721)	(18.784)	(25.547)	(110.258)	(125.727)
Rekstrarkostnaður samtals	<u>(14.966)</u>	<u>(30.270)</u>	<u>(6.370)</u>	<u>(4.600)</u>	<u>(9.721)</u>	<u>(18.784)</u>	<u>(25.547)</u>	<u>(110.258)</u>	<u>(125.727)</u>
Aðrar tekjur									
Aðrar tekjur	0	0	0	0	0	0	0	0	6.054
Aðrar tekjur samtals	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.054</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	126.006	98.335	12.785	(29.821)	70.027	210.530	278.715	766.577	(159.668)
Hrein eign frá fyrra ári	2.128.246	2.231.143	684.335	366.855	372.755	4.022.794	4.593.020	14.399.149	10.007.139
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar	0	0	0	0	0	0	0	0	4.551.677
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs	<u>2.254.252</u>	<u>2.329.478</u>	<u>697.119</u>	<u>337.034</u>	<u>442.783</u>	<u>4.233.324</u>	<u>4.871.735</u>	<u>15.165.726</u>	<u>14.399.149</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2019

<i>B deild</i>	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	31.12.2019	31.12.2018
Eignir									
Fjárfestingar									
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	587.275	606.873	181.613	87.804	115.353	1.102.860	1.269.178	3.950.954	3.539.278
Skuldabréf	1.506.552	1.556.827	465.896	225.245	295.919	2.829.198	3.255.858	10.135.495	9.912.529
Fjárfestingar samtals	2.093.827	2.163.700	647.509	313.049	411.272	3.932.058	4.525.036	14.086.450	13.451.807
Kröfur									
Kröfur á launagreiðendur	1.460	1.509	452	218	287	2.742	3.156	9.824	45.459
Aðrar kröfur	36.041	37.244	11.146	5.389	7.079	67.683	77.890	242.473	128.286
Millireikningur	(2.117)	(2.188)	(655)	(317)	(416)	(3.976)	(4.576)	(14.244)	14.090
Kröfur samtals	35.384	36.565	10.943	5.290	6.950	66.450	76.471	238.053	187.834
Ýmsar eignir									
Handbært fé	144.449	149.270	44.670	21.597	28.373	271.265	312.174	971.798	962.268
Ýmsar eignir samtals	144.449	149.270	44.670	21.597	28.373	271.265	312.174	971.798	962.268
Eignir samtals	2.273.661	2.349.535	703.122	339.936	446.595	4.269.773	4.913.680	15.296.301	14.601.908
Skuldir									
Aðrar skuldir	19.409	20.057	6.002	2.902	3.812	36.448	41.945	130.575	202.760
Skuldir samtals	19.409	20.057	6.002	2.902	3.812	36.448	41.945	130.575	202.760
Hrein eign til greiðslu lífeyris	2.254.252	2.329.478	697.119	337.034	442.783	4.233.324	4.871.735	15.165.726	14.399.149

Sjóðstreymi ársins 2019

<i>B deild</i>	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	2019	2018
Inngreiðslur									
lögjöld	333.856	668.783	123.675	84.977	287.012	233.757	420.133	2.152.192	1.695.694
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	2.529	2.352	724	336	894	4.447	4.856	16.138	19.768
Aðrar inngreiðslur	4.212	4.352	1.302	630	827	7.909	9.102	28.334	951.941
Inngreiðslur samtals	340.596	675.487	125.702	85.942	288.733	246.112	434.091	2.196.664	2.667.403
Útgreiðslur									
Lífeyrir	(421.558)	(777.921)	(176.575)	(146.939)	(250.163)	(434.966)	(609.116)	(2.817.239)	(2.564.167)
Rekstrarkostnaður	(14.966)	(30.270)	(6.370)	(4.600)	(9.721)	(18.784)	(25.547)	(110.258)	(125.727)
Aðrar útgreiðslur	(40.048)	(9.939)	13.444	42.015	(52.532)	(49.460)	(92.863)	(189.383)	(3.192)
Útgreiðslur samtals	(476.572)	(818.131)	(169.501)	(109.524)	(312.416)	(503.210)	(727.526)	(3.116.880)	(2.693.086)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	(135.976)	(142.644)	(43.800)	(23.582)	(23.683)	(257.098)	(293.435)	(920.216)	(25.683)
Fjárfestingahreyfingar									
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	7.121	7.359	2.202	1.065	1.399	13.373	15.389	47.907	(1.059.370)
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(73.689)	(76.148)	(22.788)	(11.017)	(14.474)	(138.382)	(159.251)	(495.747)	(1.601.475)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	121.603	125.661	37.605	18.181	23.885	228.362	262.800	818.097	1.626.914
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	155.428	160.615	48.065	23.238	30.529	291.882	335.900	1.045.657	(2.398.031)
Keypt skuldabréf	(74.217)	(76.694)	(22.951)	(11.096)	(14.578)	(139.375)	(160.393)	(499.305)	(700.443)
Seld skuldabréf	753	778	233	113	148	1.414	1.627	5.064	56.418
Bundin innlán	0	0	0	0	0	0	0	0	132.139
Fjárfestingahreyfingar samtals	136.999	141.570	42.366	20.483	26.909	257.274	296.072	921.673	(3.943.849)
Hækkun/(lækkun) á handbæru fé	1.023	(1.074)	(1.433)	(3.099)	3.227	176	2.638	1.457	(3.969.532)
Gengismunur af handbæru fé	1.200	1.240	371	179	236	2.254	2.594	8.074	21.075
Handbært fé í upphafi árs	142.227	149.103	45.733	24.516	24.911	268.836	306.943	962.268	359.047
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar	0	0	0	0	0	0	0	0	4.551.677
Handbært fé í lok árs	144.449	149.270	44.670	21.597	28.373	271.265	312.174	971.798	962.268

Kennitölur ársins 2019

<i>B deild</i>	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	2019	2018
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt									
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:									
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-21,3%	-24,3%	-12,7%	-30,9%	-26,3%	-23,6%	-9,6%	-20,1%	-21,7%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-75,6%	-89,2%	-82,6%	-89,8%	-94,9%	-62,1%	-68,9%	-78,2%	-78,8%
Án framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:									
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-75,4%	-88,2%	-82,3%	-89,2%	-94,3%	-62,1%	-68,6%	-77,8%	-78,3%
b) Fjöldatölur									
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	19	61	7	5	14	17	63	186	217
Sjóðfélagar í árslok	715	1.067	256	154	752	250	862	4.056	4.106
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	308	393	127	79	257	238	371	1.773	1.686
c) Hlutfallsleg skipting lífeyris									
Ellilífeyrir	83,8%	82,3%	76,5%	75,7%	76,0%	88,8%	79,4%	81,6%	80,6%
Örorkulífeyrir	4,4%	5,1%	7,5%	2,0%	7,3%	1,7%	4,2%	4,5%	4,3%
Makalífeyrir	11,8%	12,5%	16,0%	22,3%	16,8%	9,5%	16,5%	13,9%	15,0%
Barnalífeyrir	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Fjárhæðir á föstu verðlagi									
Iðgjöld alls	328.559	663.309	122.037	84.185	285.971	223.810	408.686	2.116.557	1.782.052
Lífeyrir alls	421.558	777.921	176.575	146.939	250.163	434.966	609.116	2.817.239	2.632.656
Hreinar fjárfestingatekjur alls	233.971	243.217	73.693	37.534	43.940	440.470	504.692	1.577.517	809.541
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	14.966	30.270	6.370	4.600	9.721	18.784	25.547	110.258	129.085
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	126.006	98.335	12.785	(29.821)	70.027	210.530	278.715	766.577	(163.932)
Visitala neysluverðs þann 31.12.2019									
e) Aðrar kennitölur									
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	128,3%	117,3%	144,7%	174,5%	87,5%	194,3%	149,0%	133,1%	147,7%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	4179,3%	1622,9%	3762,6%	2826,8%	2565,2%	3081,1%	1267,6%	2014,7%	1677,2%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	10,6%	10,5%	10,5%	10,5%	10,7%	10,6%	10,5%	10,6%	5,4%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls									
Hlutfall af iðgjöldum	4,6%	4,6%	5,2%	5,5%	3,4%	8,4%	6,3%	5,2%	7,2%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,7%	1,3%	0,9%	1,3%	2,4%	0,4%	0,5%	0,7%	0,9%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild - Réttindasafn LA (L140)

	Skýring	31.12.2019		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.254.252	2.254.252	
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(159.848)	(159.848)	
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(16.464)	(16.464)	
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(240.044)	(4.697)	(244.741)
Núvirði framtíðariðgjalda			47.130	47.130
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			4.134.676	4.134.676
Eignir samtals		1.837.896	4.177.109	6.015.005
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		6.410.123	95.890	6.506.013
Örorkulífeyrir		56.105	262	56.367
Makalífeyrir		1.077.939	4.263	1.082.202
Barnalífeyrir			80	80
Skuldbindingar samtals		7.544.168	100.495	7.644.663
Eignir umfram skuldbindingar	38	(5.706.272)	4.076.614	(1.629.658)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-75,6%	4056,5%	-21,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-76,8%	3432,0%	-24,0%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(5.706.272)	(58.062)	(5.764.334)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-75,6%	-57,8%	-75,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-76,8%	-61,0%	-76,6%

	Skýring	31.12.2018		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.128.246	2.128.246	
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(124.367)	(124.367)	
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(2.842)	(2.842)	
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(253.337)	(5.570)	(258.907)
Núvirði framtíðariðgjalda			50.476	50.476
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			4.024.238	4.024.238
Eignir samtals		1.747.700	4.069.145	5.816.845
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		6.381.504	108.881	6.490.385
Örorkulífeyrir		78.439	346	78.785
Makalífeyrir		1.076.514	5.932	1.082.447
Barnalífeyrir			50	50
Skuldbindingar samtals		7.536.457	115.209	7.651.666
Eignir umfram skuldbindingar	38	(5.788.757)	3.953.936	(1.834.821)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-76,8%	3432,0%	-24,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-77,4%	2340,5%	-26,1%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(5.788.757)	(70.302)	(5.859.059)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-76,8%	-61,0%	-76,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-77,4%	-59,8%	-77,0%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild - Réttindasafn EsH (L050)

	Skýring	31.12.2019	
		Áfallið	Framtíðar
Eignir			Samtals
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.329.478	2.329.478
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(165.186)	(165.186)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(17.014)	(17.014)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(471.302)	(32.968)
Núvirði framtíðariðgjalda			291.294
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			10.433.151
Eignir samtals		1.675.977	10.691.477
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir		13.202.675	575.547
Örorkulífeyrir		242.585	3.572
Makalífeyrir		2.097.146	216.356
Barnalífeyrir		1.769	558
Skuldbindingar samtals		15.544.175	796.033
Eignir umfram skuldbindingar	38	(13.868.198)	9.895.444
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-89,2%	1243,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-89,5%	1077,1%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar		(13.868.198)	(537.707)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-89,2%	-67,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-89,5%	-67,3%
			Samtals
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.231.143	2.231.143
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(130.380)	(130.380)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(2.979)	(2.979)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(487.034)	(38.119)
Núvirði framtíðariðgjalda			323.455
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			9.990.694
Eignir samtals		1.610.750	10.276.030
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir		12.846.671	648.304
Örorkulífeyrir		272.114	4.247
Makalífeyrir		2.165.687	219.806
Barnalífeyrir		2.069	618
Skuldbindingar samtals		15.286.541	872.976
Eignir umfram skuldbindingar	38	(13.675.791)	9.403.054
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-89,5%	1077,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-89,5%	800,2%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar		(13.675.791)	(587.640)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-89,5%	-67,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-89,5%	-68,1%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild - Réttindasafn LSH (L600)

	Skýring	31.12.2019		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		697.119		697.119
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(49.433)		(49.433)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(5.091)		(5.091)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(98.428)	(3.319)	(101.747)
Núvirði framtíðariðgjalda			27.121	27.121
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.240.148	2.240.148
Eignir samtals		544.167	2.263.950	2.808.117
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.503.902	53.182	2.557.084
Örorkulífeyrir		32.484	484	32.968
Makalífeyrir		599.974	24.926	624.900
Barnalífeyrir			59	59
Skuldbindingar samtals		3.136.361	78.650	3.215.010
Eignir umfram skuldbindingar	38	<u>(2.592.194)</u>	<u>2.185.300</u>	<u>(406.893)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-82,6%	2778,5%	-12,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-83,1%	2177,6%	-13,8%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(2.592.194)	(54.848)	(2.647.041)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-82,6%	-69,7%	-82,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-83,1%	-71,2%	-82,8%

	Skýring	31.12.2018		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		684.335		684.335
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(39.991)		(39.991)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(914)		(914)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(105.125)	(4.431)	(109.555)
Núvirði framtíðariðgjalda			33.465	33.465
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.270.021	2.270.021
Eignir samtals		538.305	2.299.055	2.837.360
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.559.242	70.465	2.629.707
Örorkulífeyrir		35.347	596	35.943
Makalífeyrir		594.431	29.806	624.237
Barnalífeyrir			75	75
Skuldbindingar samtals		3.189.019	100.942	3.289.961
Eignir umfram skuldbindingar	38	<u>(2.650.714)</u>	<u>2.198.114</u>	<u>(452.600)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-83,1%	2177,6%	-13,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-83,2%	1987,9%	-17,4%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(2.650.714)	(71.908)	(2.722.622)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-83,1%	-71,2%	-82,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-83,2%	-72,3%	-82,8%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild - Réttindasafn LN (L510)

	Skýring	31.12.2019		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		337.034	337.034	
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(23.898)	(23.898)	
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(2.461)	(2.461)	
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(73.730)	(1.866)	(75.596)
Núvirði framtíðariðgjalda			21.779	21.779
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.378.095	1.378.095
Eignir samtals		236.944	1.398.009	1.634.953
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.753.747	34.362	1.788.109
Örorkulífeyrir		15.204	140	15.344
Makalífeyrir		561.287	2.658	563.944
Barnalífeyrir			25	25
Skuldbindingar samtals		2.330.238	37.185	2.367.423
Eignir umfram skuldbindingar	38	<u>(2.093.294)</u>	<u>1.360.824</u>	<u>(732.470)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-89,8%	3659,6%	-30,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-88,3%	2754,7%	-31,2%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(2.093.294)	(17.271)	(2.110.565)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-89,8%	-46,4%	-89,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-88,3%	-49,6%	-87,5%

	Skýring	31.12.2018		
		Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		366.855	366.855	
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(21.438)	(21.438)	
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(490)	(490)	
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(76.387)	(2.434)	(78.822)
Núvirði framtíðariðgjalda			26.106	26.106
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.318.386	1.318.386
Eignir samtals		268.540	1.342.058	1.610.597
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.701.429	41.347	1.742.775
Örorkulífeyrir		18.396	221	18.617
Makalífeyrir		574.577	5.405	579.982
Barnalífeyrir			39	39
Skuldbindingar samtals		2.294.402	47.011	2.341.413
Eignir umfram skuldbindingar	38	<u>(2.025.862)</u>	<u>1.295.046</u>	<u>(730.816)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-88,3%	2754,7%	-31,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-86,8%	2654,7%	-31,4%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(2.025.862)	(23.340)	(2.049.202)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-88,3%	-49,6%	-87,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-86,8%	-51,9%	-86,1%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild - Réttindasafn LV (L700)

Skýring	Áfallið	31.12.2019	
		Framtíðar	Samtals
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	442.783		442.783
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(31.398)		(31.398)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(3.234)		(3.234)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(155.763)	(6.074)	(161.837)
Núvirði framtíðariðgjalda		45.592	45.592
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum		3.495.035	3.495.035
Eignir samtals	252.388	3.534.553	3.786.941
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	4.105.200	101.140	4.206.340
Örorkulífeyrir	73.428	273	73.701
Makalífeyrir	810.000	47.470	857.469
Barnalífeyrir		57	57
Skuldbindingar samtals	4.988.628	148.939	5.137.567
Eignir umfram skuldbindingar	38	(4.736.240)	(1.350.627)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019	-94,9%	2273,2%	-26,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019	-96,1%	1754,1%	-27,3%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar	(4.736.240)	(109.421)	(4.845.662)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019	-94,9%	-73,5%	-94,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019	-96,1%	-73,9%	-95,3%

Skýring	Áfallið	31.12.2018	
		Framtíðar	Samtals
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	372.755		372.755
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(21.782)		(21.782)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(498)		(498)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(159.698)	(8.044)	(167.743)
Núvirði framtíðariðgjalda		57.308	57.308
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum		3.448.570	3.448.570
Eignir samtals	190.777	3.497.833	3.688.611
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	3.982.916	127.384	4.110.300
Örorkulífeyrir	79.008	395	79.402
Makalífeyrir	820.851	60.791	881.643
Barnalífeyrir		82	82
Skuldbindingar samtals	4.882.774	188.652	5.071.426
Eignir umfram skuldbindingar	38	(4.691.997)	(1.382.816)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-96,1%	1754,1%	-27,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-96,0%	1272,0%	-30,2%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar	(4.691.997)	(139.388)	(4.831.385)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-96,1%	-73,9%	-95,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-96,0%	-74,1%	-95,0%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild - Réttindasafn ER (L060)

Skýring	Áfallið	31.12.2019	
		Framtíðar	Samtals
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.233.324		4.233.324
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(300.186)		(300.186)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(30.918)		(30.918)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar	(300.109)	(8.121)	(308.229)
Núvirði framtíðariðgjalda		77.459	77.459
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum		3.726.056	3.726.056
Eignir samtals	3.602.112	3.795.394	7.397.506

Skuldbindingar

Ellilífeyrir	8.224.553	167.041	8.391.594
Örorkulífeyrir	70.256	1.118	71.374
Makalífeyrir	1.206.378	11.386	1.217.764
Barnalífeyrir		85	85
Skuldbindingar samtals	9.501.187	179.630	9.680.817

Eignir umfram skuldbindingar	38	(5.899.075)	3.615.765	(2.283.311)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019		-62,1%	2012,9%	-23,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019		-63,3%	1494,9%	-25,9%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(5.899.075)	(110.291)	(6.009.366)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019	-62,1%	-61,4%	-62,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019	-63,3%	-62,9%	-63,3%

Skýring	Áfallið	31.12.2018		
		Framtíðar	Samtals	
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.022.794		4.022.794	
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(235.077)		(235.077)	
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(5.372)		(5.372)	
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar	(314.029)	(10.956)	(324.985)	
Núvirði framtíðariðgjalda		97.382	97.382	
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum		3.624.201	3.624.201	
Eignir samtals	3.468.317	3.710.626	7.178.943	
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir	8.124.321	215.277	8.339.598	
Örorkulífeyrir	75.569	1.666	77.235	
Makalífeyrir	1.260.004	15.569	1.275.574	
Barnalífeyrir		151	151	
Skuldbindingar samtals	9.459.895	232.663	9.692.558	
Eignir umfram skuldbindingar	38	(5.991.578)	3.477.963	(2.513.614)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-63,3%	1494,9%	-25,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-60,3%	1348,4%	-22,8%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(5.991.578)	(146.237)	(6.137.815)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-63,3%	-62,9%	-63,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-60,3%	-62,1%	-60,3%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2019

B deild - Réttindasafn LSK (L400)

Skýring	Áfallið	31.12.2019	
		Framtíðar	Samtals
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.871.735		4.871.735
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(345.456)		(345.456)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(35.581)		(35.581)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(399.586)	(26.725)	(426.311)
Núvirði framtíðariðgjalda		258.480	258.480
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum		8.119.285	8.119.285
Eignir samtals	4.091.113	8.351.040	12.442.153
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	11.270.483	582.807	11.853.289
Örorkulífeyrir	119.175	3.880	123.054
Makalífeyrir	1.751.416	33.470	1.784.886
Barnalífeyrir		270	270
Skuldbindingar samtals	13.141.074	620.426	13.761.500
Eignir umfram skuldbindingar	38	7.730.614	(1.319.347)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019	-68,9%	1246,0%	-9,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019	-69,3%	860,6%	-10,0%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar	(9.049.961)	(388.671)	(9.438.632)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2019	-68,9%	-62,6%	-68,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2019	-69,3%	-64,1%	-69,0%
Skýring	Áfallið	31.12.2018	
		Framtíðar	Samtals
Eignir			
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.593.020		4.593.020
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(268.399)		(268.399)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(6.133)		(6.133)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(400.790)	(38.309)	(439.099)
Núvirði framtíðariðgjalda		350.659	350.659
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum		8.055.077	8.055.077
Eignir samtals	3.917.698	8.367.427	12.285.126
Skuldbindingar			
Ellilífeyrir	10.835.478	816.212	11.651.691
Örorkulífeyrir	113.715	6.072	119.787
Makalífeyrir	1.832.423	48.440	1.880.863
Barnalífeyrir		332	332
Skuldbindingar samtals	12.781.616	871.057	13.652.673
Eignir umfram skuldbindingar	38	7.496.370	(1.367.548)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-69,3%	860,6%	-10,0%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:			
Eignir umfram skuldbindingar	(8.863.918)	(558.707)	(9.422.625)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-69,3%	-64,1%	-69,0%